

Keyifli Okumalar Dileriz

Binlerce kategoride milyonlarca PDF e-kitap, ders kitapları, dergiler ve romanlara platformumuz üzerinden ücretsiz ulaşabilirsiniz.

RESMİ WEB SİTEMİZ

<https://rantey.org>

Yedek ve Duyuru Kanallarımız

Sitemize erişim engeli gelmesi veya adres değişikliği durumunda aşağıdaki kanallardan güncel giriş adresine erişebilirsiniz:

- Telegram: <https://t.me/birkitapbir>
- WhatsApp Kanalımız : <https://whatsapp.com/channel/0029VbDHv8uE50Us4lvMoc0Y>

Akbalın

— Otomobil, kamyon, televizyon, radyo ve buzdolabı satışlarından vergi alınacak —

Demirel — Seç seç al...
Seç seç al!..

yıl sonu uğur çekilişinde

Istanbul'un mutena semti **HARBIYE** 'de
Halaskârgazi Caddesi üzerinde lüks

APARTMAN DAİRELERİ 'yle

100.000 Liralar

50.000 Liralar

Ayrıca : 2980 adet
para ikramiyeleri
tallihlerini bekliyor.

Tasarruflarınızı **31 aralık** akşamına kadar
GARANTİ BANKASI'nda toplayınız. Dört yapraklı
yoncamız size de uğur getirecektir.

GARANTİ BANKASI

(Ak. : 206)

AKBABA

Yıl: 48 Cilt: 17 Sayı: 52 * Kurucusu: Yusuf Ziya ORTAÇ * 17 Aralık 1969

İpin ucu kaçtı...

TÜRKÇEDE «ipin ucu kaçtı» diye bir deyim vardır. İpin ucu bir kere kaçtı mı, tutmak zor olur. Ne kadar çalışırsanız çalışın, yakalayamazsınız ipin ucunu...

Hele fiyatlarda ipin ucu kaçmayagörsün bir kere!

Çorap söküğü gibi gitti gider.

Şekere zam geldi mi, pastaya sıçrar.. pastacılar zam yaptılar mı, tatlıcılar ne güne duruyor! Kaymaklı baklavanın fiyatı artar. Kaymaklı baklavadan bir sıçrar zam, kadayıfa geçer. Kadayıftan sarıgıburmaya, oradan da bütün tatlıları dolaşarak muhallebicilere geçirir.. derken börekçiler:

— Hayat çok pahalı.. diye sızlanmaya başlarlar.

— Neden?

— Baksana yanımızdaki tatlıcının bütün fiyatları arttı, biz eskisi gibi satıyoruz börekleri.. En âlâ suböregi.. ağzımıza lâyük kıymalı börek.. Hem kıymanın fiyatı da arttı. Allah sizi inandırsın poğaçayı maliyetine satıyoruz.

Börekçinin fiyat etiketleri başlar kıpırdamaya...

Dolmuş şoförü uğrar birgün börekçiye:

— Kes yarım kilo kıymalı, eve götüreyim de çoluk çocuk bayram etsin..

— Maaşallah iyisin bugün..

— Ne iyisi? Dolmuş şoförlüğü demek kürek mahkûmluğu demek.. Elli elli, altmış altmış toplayacaksın nafakayı.. Hem yedek

parçaların fiyatına baksana! Kim sede insaf yok ki...

Zam, bir sıçrayışta dolmuş şoförünün kafasına oturuverir börekçiye..

Dolmuş şoförü arkadaşlarına gider:

— Yahu, şekerciler, tatlıcılar, pastacılar, börekçiler fiyatları artırdılar. Hayat pahalılandı. Biz ne güne duruyoruz? Ne günahımız var bizim..

O sırada radyo içki fiyatlarına yapılan zamları sıralamaktadır.

— Hey kavanoz dipli dünya! Kulüp, Yeni, Altınbaş, votka, likör, konyak... Hepsi pahalılandı. İki tek atıp teselli ararken de kazıklanacağız artık...

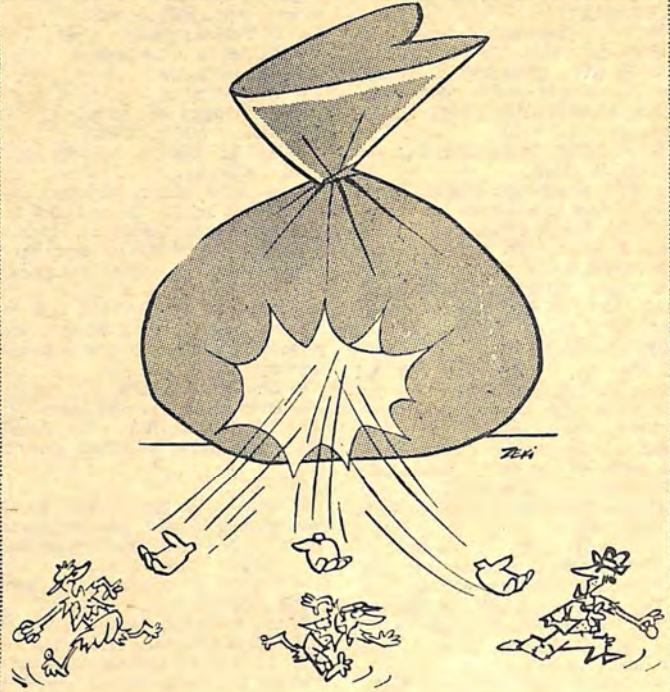
İstedığı kadar söylensin vatan daş.. zam durur mu yerli yerinde? Çevik bir pire gibi sıçraya dolaşmaktadır zam... Hangi maddenin üstüne konsa, fiyat etiketleri kaşınmaya başlar.. Zammı tutmak mümkün değildir artık.. ele avuca sığmaz.. Bakkala varırsınız, sizi kapıdan karşılar:

— Ne o, peynir arttı mı yine?

— Ne yapalım beyim, aldığımıza göre satıyoruz.

Pirinç, fasulye, zeytin, pastırma, derken kasap:

— Beyim ne olacak bu işin sonu?

— Bütçe iki milyar 200 milyon lira açık. —

Vatandaş, çevresinde danseden fiyat etiketlerine baka baka dolaşır çarşısı... Zam da zam.. zama da zam... Ve.. bir avuç ensesi kalının dışındaki bütün halk:

— Bana ne oldu da ben bilemem.. Türktüsünü yanık yanık söylemek için eli kulağına atar. Kunduralar, kumaşlar birbirini çekerek fiyatlarını yükseltirken,

oduncular, kömürçüler elbette tek durmazlar. Ev kiralari da yükselir...

Şehirlerin, kasabaların, köylerin sokaklarını dolaşadursun zam... Dargelirlinin cüzdanını musalla taşına yatırıp aile bütçesinin cenaze namazına dursun...

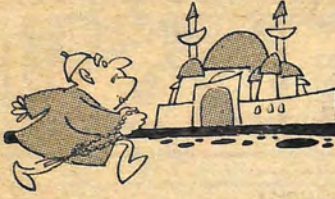
Bir avuç ensesi kalın beyefendinin umurunda mıdır?

Zam, beyefendinin ve beyefendilerin önünde elpençe divan durur. Ve yedi iklim dört cihan bilir ki, bir koyup yitiz kazanmak üzere hayatını düzenlemiş olanlara artan fiyatlar sıvrisinek vızıltısı gibi gelir. Zammın kahrını çekenler, memuru, öğretmeni, subayı, işçisi, köylüsü, orta hallisi, dargelirlisiyle büyük çoğunluktur. Bir kadeh rakıyı bile içine zam karıştırıp halka zehir zıkım edenler de zaten çoğunluğu düşünmezler... Onlar halkın değil, beyefendilerin politikacısı olduklarından artan fiyatlar karşısında sus ve pus...

Biz de alırsız kalemi ele; yazarız, yazarız... Çünkü şu zam deryasında bir AKBABA kaldı zam görmeyen...

— Orada hayat yok... Burada hayat var!

Bir lider aranıyor

Vedat SAYGEL

YALAN! AP'de istenmediğim, partiyi bölmek için birtakım komplolar düzenlediğim yalan! AP. diye bir parti bulunduğunu bile politikaya atıldıktan çok sonra öğrendim.

MP. ileri gelenleriyle temas kurduğum da yalan. Zira MP. denen partide adını gazetelerden öğrendiğim, fıkralarını radyolardan dinlediğim Bölükbaşı'dan başkasını tanımam.

Sonra MHP. ile aramızdan su sızmadığı da yalan.

— Pekli, «Politikaya atıldığın da mı yalan?» diye soranların bulunacaktır belki. İşte o doğru! Ama hemen şunu da söyleyeyim, işsizlik canıma yetmeseydi, basın gereken ilgiyi göstermeseydi, millî irade ısrar etmeseydi bugün ya kahve köşelerinde otururdum, ya da Almanya'ya doğru yola revan olurudum!

Dedim ya, bunalmıştım! İki yıl içinde üç iflâs geçirince gırtlığa kadar borca girmiş, yaşamaktan ümidi kesmiştim. Kurtuluş çareleri düşünürken alacaklılar da başlamadı mı yollarımı kesmeye, protestolar göndermeye!... Sağolsunlar bizde dost çok. Çevreme üstüştüler, ekstra akıllar verdiler.

— Sermayesiz bir iş yap, dedi biri. Para koymayacağından bütün kazancın sana kalır hiç değilse. Sonra bir kısmıyla borçlarımı ödersin, diğer kısmıyla geçinir gidersin!

— Boşver, dedi bir başkası. Gir bir fabrikaya çalış.

Dostlardan biri, AP. Genel Başkanı gibi konuştu:

— Bu güç durumdan kurtulmak istiyorsan, borç al, dedi. Aldığın borçlarla eski borçlarını temizlersin, sonra yeni borçlarını ödemek için, daha başkalarından borç istersin.

Hepsini bir bir enine boyuna düşündüm. En sermayesiz iş olsa olsa, çaresizlikten kıvranan kimselere akıl vermek olurdu. Kazanç hanene, karşındakinin edeceği teşekkür yazılırdı.

Diğer dostların öğütlerine uymak daha karlı geldi bana. Bir zaman iş aradım. Bir zaman borç aradım. Ne iş, ne borç verecek bir hayır sahibi bulamadım.

Çoktandır görmediğim bir dost: — Şu durumunu bir de bana anlatsana, dedi.

Anlattım. Gözlerini kocaman kocaman açarak:

— Arkadaş, batmışsın sen! dedi.

— Çoktaaan, dedim. Yalnız batmam iyi... Denizaltı olduk denizaltı!

Kafasını kaşdı, çenesini sıvazladı, yakasını gevşetti:

— Ticareti denemiştin değil mi?

— Denedim.

— Himm. Esnaflık yaptın mı?

— Yaptım. Ondan da boyumun öcünü aldım!

— Başka?

— İdarecilik yaptım, muamelecilik yaptım, komisyonculuk yaptım...

— Bir iş daha var ama... Bilmem yapabilir misin?

— Akılman erdiği bir şeyse yaparım.

Dalgın, düşünceli:

— Akılla, mantıkla bir ilgisi yok bu işin, dedi.

— Akıldan sonra mantık da aranmıyorsa, evvelallah kurtulmaz bendem!

— Çenen kuvvetli midir?

Herif bizi ringe çıkarıp, gösteri maçları düzenleyecek zaar. Korkuyla sığradım yerimden:

4

— A, bak o işe gelemem! Ücret karşılığında bile olsa başkasından dayak yiyemem!

— Yok canım, dedi, boks yapmayacaksın. Bıkmadan usanmadan satlerce gene çalabilir misin?

— O kadarını yaparız elbet.

— İbadetten anlar mısın?

— Elhamdülillâh...

— Dua falan?...

— Bilmediğim dua yoktur.

— Vaaz verebilir misin?

Anlaşıldı... Bizi ya müezzin yapacaktı, ya imam!...

— Arkadaş, dedim, veririm ama, bu işlerden bir din adamı kadar anlamam. Elâleme kepaze etmekteyse, daha kolay bir iş bulsan olmaz mı?

Yapacağım işin düşündüklerimle bir ilgisi yokmuş.

— Tamam, dedi. Şimdi ben ne söylersem onu yap. İflâstan dolayı piyasada aşağı yukarı günün adamı sayılırsın değil mi?

— Eh, öyle sayılırım.

— Basın da biliyor mu bunu?

— Biliyor ama, iflâs eden sadece ben olmadığım için üstünde durmuyor.

Güldü:

— Öyleyse ilk işin basının dikkatini çekmek olmalı! Hemen yarın bir basın toplantısı yap. Tamam mı?

— Tamam, yaparım.

— Toplantıda yapacağın konuşmayı bu gece ben sana hazırlarım.

Bizim arkadaşın yazılı demecini basın mensuplarına okumamdan bir gün sonra, gazetelerin manşetine geçmiştim. Heyecandan ne söylediği-

mi, nasıl poz verdiğimi bile hatırlamadığımdan fotoğraflarımı görüp, sözlerimi okuyunca aklım başımdan gitti! Amanın ne haltlar karıştırmışım, ne potlar kırmamışım meğer! Takkeli, tesbihli bir resminin altında, «Piyasadaki iflâsları, din düşmanlarının çoğalmasına yoran ünlü iş adamı hacı Celâleddin, politikaya atılacağını açıklarken» yazıyordu. Bir başka gazete, parti kuraçığını bildiriyordu. Daha bir başkası, basın toplantısında âyetler okuduğumu, gazetelerin huzurunda ikinci namazını kıldığımı yazıyordu.

Oysa yazılanların hiçbirinden haberim yoktu. Yalnız gazeteciler gelmeden bizim arkadaş başıma bereyi takmış, elimi tesbihli vermiş, cebime de okuyacağım kâğıdı sokmuştu.

Gazeteleri kaptığım gibi koştum evine:

— Bu ne rezalet birader? dedim.

Güldü:

— Hepsinden haberim var, dedi.

— Eee, ne olacak şimdi?

— İyi olacak. Yarın akşam da Sultanahmet camine dâvet et gazetecileri, namaz kılarken resmini çeksinler.

Kafam iyice bozuldu:

— Yahı kardeşim, palyaço gibi beni ortalıkta dolaştıracağına, derdim çare düşünsene. Hani iş bulacaktın?

Güldü yine:

— Bundan daha iyi iş mi olur?

— Açıkça söyle biz de bilelim bi-

rader... Ne yapmak niyetindesin?

Kaşlarını çatı:

— Canım senin için çalışıyoruz ya... Yarın akşam namaza gitmeyi, basın mensuplarına haber vermeyi unutma.

İster istemez emirlerine uydum. İki gün sonraki gazeteler daha önemli haberler veriyordu. Sözde ben şehrin hatırı sayılır kişileriyle akşam namazını eda etmişim de, namazdan sonra onlarla birlikte siyasi anlaşmaya varmak için gizli bir yere gitmişim de... Vallahi yalan! Adamlarla camide tanıştık, namazdan sonra kahveye giderek dörtlü bir pişpirik attık!

Kızgınlıkla kapısını çaldığım arkadaş:

— Tamam, dedi. Çizdiğim yoldan ayrılmamak üzere artık dilediğin gibi hareket edebilirsiniz.

Anlayamadım.

— Açıklayayım, dedi. Siyasi ortamda bir durgunluk başladı mı, halk yeni bir parti, yeni bir lider arar. Fakat bu öyle bir parti, öyle bir lider olmalı ki, tüzüğü ve fikirleri öteki partilerden tamamiyle ayrılmalı. Partilerimizin içinde sağcısı var, solcusu var, orta yolcusu var. Erbakan açıkgozluk yapıp ümmetçiliğe sahip çıkmaya kalkışınca, sen geldin aklıma «Dur» dedim «Bizimkini, Erbakan'a rakip yapayım.»

Anlamaya başlamıştım:

— Partilerden birine mi gireceğim?

— Yoo, dedi arkadaş. Kendi başına bir parti kuracaksın. Unutma, millet yeni bir lider arıyor. Ne Paşa'ya benzemelisin, ne Demirel'e... Ne Türkeş'e benzemelisin, ne Bölükbaşı'ya... Erbakan'ı gözden kaçıрма. O, bir camiye mi gitti, hemen sen de başka bir camiye gitmelisin. O, dini vaiza benzer demeci mi verdi, hemen sen de vermelisin. Hem de araya onunkinden daha çok dualar, âyetler katarak!

Sırtımı sıvazlayarak kapıdan yolcu ederken:

— Benden bu kadar, dedi. Parti ismi ile taraftarını kendin bul artık.

«Eyvallah!» çekip şaşkın şaşkın uzaklaşırken elime bir de kâğıt tutuşturdu:

— Bu da kuracağın partinin sloganı...

Köşeyi dönünce sloganımızı öğrenmek için kâğıdı açtım, şunlar yazıyordu içinde: «Allahtan hidayet, seçmenden inayet, arada biz de geçinir gideriz nihayet!»

Vedat SAYGEL

Haydi bakalım

Ankara Gazeteciler Cemiyetinde düzenlediği tanışma toplantısında bir de konuşma yapan Erbakan, «CHP. ile aynı fikirdyiz. Teşhisten birleşip, tedavide ayrılıyor. Onlar devletçi, biz ise özel teşebbüscüyüz» demiş.

Ah keşke teşhisten olduğu gibi tedavide de birleşilse... Hastanın başında hekim çok. Her biri kendince bir ilaç yazıyor, bir tedavi sistemi uyguluyor, hasta iyileşeceğine günden güne soluyor!

Hâlâ yaşıyorsa bu tedavinin isabetli oluşundan değil, hastanın ecele karşı koyuşundan!...

ATEŞTEN GÖMLEK!

YELPAZE

REFİK ERDURAN

EL VE ÖTESİ

BİRKAÇ günden beri kime rastlasam aynı şeyi soruyor: — Düşünceli görünüyorsun, bir derdin mi var?

Gülerler diye kimseye açıldım; ama burada size açılalım.

Efendim, söylendiği biçimde bir cennet ve cehennem varlığına inanmadıklarımı ileri sürenler de dahil, hiç kimse boylu boyunca günaha girmiş olması ihtimalinden hoşlanmaz.

Bendeniz ise, günaha girmiş olabileceğimi düşünmekten hiç ama hiç hazetmem.

Üstelik, günah konusu hani de-gecek birşey olsa... Ama vallahi öyle bir günah değil bu günah. Pek liesapsız birşey:

El sıkmak...

Evet, tokalaşmak bildiğimiz!

Haberin kaynağı sağlam. Konu-ya dikkatimizi çeken kişi de kendi alanında uzman (ya da olma-sı gerekir).

Türk Haberler Ajansının Anka-ra'dan bildirdiğine göre Diyanet İşleri eski Başkan Yardımcısı, Adana Müftüsü sayın Cemalettin Kaplan bir dergideki yazısında şöyle diyor muş:

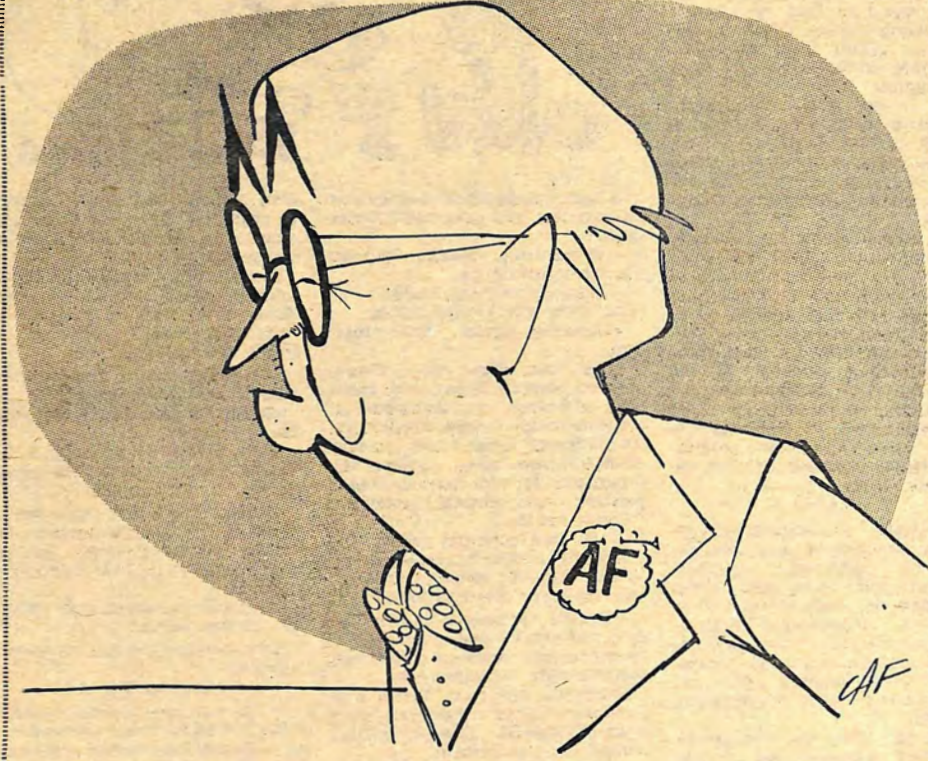
«Bakılması caiz olmayan uzvun tutulması da caiz değildir. Bu bakımdan, genç bir erkeğin genç bir kadının elini sıkması caiz olamaz. Eğer bu genç kendine gü-venebiliyorsa, yaşı bir kadının elini sıkabilir; bunda bir mahzur yoktur.»

Şimdi efendim, değil bir müftünün, en basit ve yetkisiz vatandaşın bile dini inançlarına say-gın sımsırsızdır. Ayrıca, herhangi bir alanın uzmanı önünde ileri geri konuşmayacak kadar bilirim haddimi. Onun için, bu konuda da niyetim bir itiraz falan ileri sürmek değil. Sırf aklıma takı-lan bazı noktaların doğrusunu öğrenmek ve aydınlanmak.

Bundan sonra sayın müftünün görüşüne uymaya hazırım. Ko-lay! Bir hamur elini mi uzattı? Göbeğime tabanca dayanmış gibi geri sıçrar, kadının (her halde bakılması caiz olmayan) yüzün-den de gözlerini kaçırarak özur dilerim:

— Aman hanımefendi, Adana Müftüsünün yazısından haberiniz yok mu? Lütfen birbirimize el ve göz değdirmeden selâmlaşalım!

Ancak, bugüne kadar sıkması ol-

KIZILAY ROZETİ!

duğum onca hanım elini ne ya-pacağım? Şu anda o yüzden gırtl-ağıma kadar günah içinde mi-yim, değil miyim? Meseleye akıl erdirebilmek için bazı sorular sormam şart.

Bir kere, sayın müftünün söy-lediğine göre tokalaşması caiz ol-mayan kişiler yalnız genç erkek-leyle genç kadınlar.

«Genç» ne demek?

Söz gelimi, bendeniz kırk ya-şın virajını almış bulunduğuma göre halen o sınıfın dışında sayı-lır ve dilediğim dilberin elini pe-derane bir tavırla sıkabilir mi-yim?

Hele kadınlara gelince yaş ko-nusunun ne kadar çatallaştığını bilirsiniz. Hanımların gençlik çiz-gisini tam hangi noktada aşığı-na kim karar verecek? (Kim ve-recekse Allah yardımcısı olsun!)

Geçen yıl bazı uçak şirketleri toplu sözleşmelerdeki «Bu alanda

çalışan genç kadınlar» sözüne da-yanarak otuziki yaşını doldur-muş bütün hostesleri işten çıkar-maya kalkınca kıyamet kopmuş, şirketler mahkemelerde davaları kaybettikleri gibi kadınların pro-tesito fırtınası karşısında bozgun halinde gerileyerek özur dilemek zorunda kalmışlardı.

Konu-ya sayın müftüyle karşı-lıklı görüşülebsek, ihtimal şöyle diyecektir:

— Hükmün lâfzına değil, ruhu-na bakmalı. Gençlik lâfım etmek-ten maksat şudur ki, aralarında cinsî duyguyu alışverişi bahis konu-su olabilecek kimselerin tokalaş-ması caiz sayılmayıp, gerisi hoş görülmemelidir.

İlk bakışta buna akli yatabilir insanın. Ama üstünde düşünülün-ce iş yine karışıyor. Şöyle ki:

Gizli yahut açık her türlü zev-kin, bin bir çeşit acayip mera-kın kaynaştığı bu dünyada kimin

kime «kötü gözle» bakacağı belli değildir.

Hemen her uzvun felişisti ol-duğuna göre, hangi uzvun kime ne kadar heyecan verdiğini ve bakılma yahut tutulmasının caiz-lik derecesini nasıl kestireceğiz?

Görüyorsunuz ki dünya sanıldı-ğından da karışık. İstedüğümüz ka-dar uslu olmaya, söz dinlemeye karar verin, kestirme hükümleri azıcık mantık açısından kurcala-maya kalktınız mı işler içinden çıkılmaz hale geliyor.

İyisi mi, lâfı uzatmayalım. Yoksa hiç niyetli değilken sayın Adana Müftüsünün yazısını şüp-heyle karşılanmış duruma düş-ecek, ayrıca ellerin örtülmesi ge-reken uzuvlar olduğu fikrine her halde hiçbir itirazları bulunma-yan eldivencileri de kızdıracakız kendimize...

Refik ERDURAN

Orman yangınları milyonlarca lira zarara sebep oldu. — Gazeteler —

— Bizim oğlan yine para yiyor!..

UZUN bir ayrılıktan sonra memlekete gelince, olumlu olumsuz birçok değişiklikle karşılaşmıştık. Meselâ dilenci azalmış, fakat pislik çoğalmıştı. Yabancı dil bilen tezgâhtarların sayısı artarken, Türkçe konuşan müşterilere rağbet azalmıştı. Otel ve lokantalarda servis oldukça düzelmiş, yalnız buna karşılık hesap pusulaları müşterinin ödeme gücüne göre ayarlanırmıştı.

Bizi en çok etkileyen değişiklik, dilencilerin azalmasıydı. Yok, evet tek tük de olsa, sağda solda avuç açan insanlara rastlamak mümkündür. Kolu bacağı çarpıtılıp Picasso'nun tablolarına döndürülmüş vatandaşlara...

Ama eskiye kıyasla pek azalmışlardı. Bu durum, eşimle beni hayli sevindirmişti. Deniz kıyısında güneşlenirken olsun, Mahmutpaşa'da alışveriş yaparken, gazinolardan birinde biralarmızı yudumlarırken olsun, aklımızda hep dilenciler vardı. Bunlar nasıl olup da azalmıştı?... Ve bu insançıklar şimdi ne yapıyorlardı?

Merakımız veya merakımız o derece gıcıklandı ki, artık her gittiğimiz yerde herkese bunu sorduk. Sözün kısıası, kendimiz için bir çeşit anket yaptık.

İlk olarak bir delikanlı adayını sorguya çekmiştik. 15 yaşlarında, güneşten cildi kararmış, saçlarının rengi açılmış bir çocuk irisi... Bıyık olsun diye üst dudağındaki tüyleri bırakmıştı. Sakal'lanacak tüylerini ise sık sık traş ediyor olmalıydı. Bu yüzden, büyümesini istediği bıyıkları tüy halinde kalırken, sakalı bayağı gürleşmiş, siyaha dönmeye yüz tutmuştu.

Bu çocuk, bizim her gün gittiğimiz plajda çalışıyordu. İş aile kabinelerine bakmaktı. Arı gibi çalışkandı. İki de bir kıyıda, yanımıza gelir ve soyunma odamızın kapısındaki kilitli yine muayene ettiğini söylerdi. Yüreğimiz rahat edebilirdi. Verdiğimiz bahşîşi, almakla almamak arası birtakım hareketler sonunda kabul edip giderken, sözde hissettirmeden elindeki paranın miktarına bakardı. Onun bu hali karımla beni sessiz kahkahalara boğardı.

Yine bir gün beşinci, altıncı bahşîşi verdikten sonra yadı. Uzaklaşacağı sırada kendisine bizi meraklandıran şu dilenci meselesini sordum.

— Va... vallahi, dedi, buraları plaj olduğu için pek gelmiyorlar.

Dilenciler ne oldu ?

— Ama şehrin öbür kısımlarında da yok. Var, var ama, eskisi kadar değil.

— Bilmiyorum, efendim. Buradan hiç ayrılmıyorum da...

— Pekli, gidebilirsin, dedim.

İki adım attı. Geriye döndü:

— Kıldınız sağlam. İyice yokladım.

İfakat tam ağzını açıp «Demîn söyledin, canım.» diyecekti ki, kaşlarını kaldırarak onu susturdum. İlgisinden dolayı çocuğa teşekkür ettim. Girmedim. Elimi hasır çantanın dibinde duran bozuk paralara daldırıştım. Bu sefer karımın kaşları yaylandı. Elim çantada kalakaldı.

Çocuk ayıldı:

— Az önce söyledim galiba.

İfakat'la ikimiz bir şeyler demiş olmak için belli belirsiz mırıldanarak hiçbir şey dememiş olduk.

— Bahşîş vermeseniz de olur, dedi çocuk. Çünkü demîn vermişsiniz. İstemiyorsanız vermeyin. Yani vermeseniz de olur, vermeseniz de...

Karımdan izin çıktı. Parayı alıp seyirten çocuğun arkasından uzun uzun gülmüşedim. Elindeki miktarı kontrol ediş ne tatlıydı.

Kat hizmetçisi, odaya bizimle birlikte dalmıştı:

— Odanızı bir güzel temizledim, dedi.

— Eline sağlık, dedim. Oteliniz zaten pek temiz maşallah.

Bir lira bahşîş verdim. Odadan çıkmasını bekledik. Yorgunduk. Kendimizi yatağa atacaktık. Çıkma-dı:

— Kül tablalarını da döktüm, dedi.

Aldığı parayı hak ettiğini göstermek istiyor olacaktı. «Eline sağlık!» dedik, yine çıkmadı. Ancak kül tablaları için yirmibeşerden elli kuruş, düzğün yerleştirilmiş terlikler için

otuz, silinmiş lāvabo ve ayna için de yetmişbeş kuruş verdikten sonradır ki, kendimizi bebek idrarı kokan yatağa atabildik.

Birazdan kapı vuruldu. Kadın, bir emrimiz olup olmadığını soruyordu. Olmayan emirlerimizden dolayı bir yirmibeşlik vermek gerekmişti. Gideceği sırada aklıma geldi:

— Hemşire hanım, nasıl sizin buralarda çok dilenci var mı?

Gözleri büyüdü. Kızgın bir şekilde:

— Ne demek istiyorsun yani beyefendi?... diye konuştu. Ben senden sadaka mı istiyorum?...

Sadaka istemediğini ispat etmesi ne yardım olsun diye kendisine bir lira uzattım. İyi niyetime o saat inanıvermişti. Yalnız şunu eklemeyi unutmadım:

— Eğer bunu sadaka diye veriyorsan, almam vallahi!

Halbuki para çoktan keseye yerleşmişti.

— Yok, katiyen! dedim.

— İyi o zaman. Teşekkür ederim. Allah kesenize bünbir bereket versin... Benim kalbim temiz olduğuna, herkesin kalbini de öyle bilirim.

Kül tablalarından, lāvabo ve aynadan başka kalbini de temiz tutuyor diye bahşîş vermeli mi acaba?... Eşim, lafi tekrar dilencilere getirdi. Beriki:

— Hak'ket, dedi, dilenci azaldı galiba. Azalsın ya. Çalışmak varken dilenmek de ne oluyor?... Bak ben dileniyor muyum?... Dilenmem. Ellerim çatladı ama, ar damarım çatlamadı çok şükür.

— Çok şükür! diye doğruladım. İfakat:

— Aman oran çatlamasın bari, dedi.

Odaya çekildikten az sonra kapı yine vuruldu. Bu gelen, başka temiz-

likiydi. Eşimi kolundan çekip merdiven başına götürdü:

— Bak hanfendi, dedi, basamaklar pırlı pırlı oldu.

— Eline sağlık, dedi İfakat. Ancak biz merdiveni kullanmıyoruz. Asansörle inip çıkıyoruz.

Temizlikçi kadının canı müthiş sıklıkla. Fakat kendisini toparlaması uzun sürmedi:

— İyi, dedi, çok iyi, yabancıya gitmiyorsunuz. O da benim oğlumdur... Allah nasip ederse, birkaç aya kadar askere gidecek. Şimdi kendisine çok para lazım. Ama ona vereceğiniz bahşîş siz yine bana verin. Çünkü biraz salaktır. Babasına çekmiş. Aburebur şeyler alıp parayı harcar. Başka asansörçüler, otel üstüne otel kurarken, bizimki meteliksiz dolaşıyor.

Bir lira verdim. Sordu:

— Bu benim için, öyle değil mi?

— E, evet, dedim.

— Yanlış anlamayın, oğlum için olmasın diye sordum.

— Hayır, senin bu.

Yalvaran bakışlarla konuştu:

— Oğlana para çok lazım demiştim de, onun için verdiniz sandım.

Bir lira daha uzattım:

— Al, bu da oğlum için.

— Allah ne muradınız varsa versin! dedi. Allah tuttuğunuz altın etsin.

Kovasına doğru yürürken hatırladı:

— Siz yine ona bir şey vermek isterseniz, verin. Verin ama, ne kadar verdiğiniziz de bana söyleyin. Yoksa o salak, elinde para tutmaz.

Temizlediği merdivenden aşağı inmek üzereydi. Dilencilerin ne sebepten azalmış olabileceğini kendisine usturopu bir şekilde sordum.

— Azalmayıp da ne halt edecekler?... dedi. Millet artık sadaka vermiyor ki... Bu zamanda, çalışmaya na para yok.

Yarım saat sonra kapı tekrar vuruldu. Gençten bir adam... Tokalaşmak için elini hararetle uzattı. Otele ondört turist getirmişmiş. İyi etmişti ama, bundan bana neydi? Otelin sahibi ben değilim ki... Otelin sahibi olmadığımı biliyormuş.

— O halde?... dedim.

Çileden çıktı:

— Sen Türk değil misin, arkadaş?... Memlekete döviz giriyor, döviz.

Bahşîş gerçekten de hak etmişti. Döviz dolayısıyla hissem düşecek refahı hesaplamakta gecikmişim. İki buçuk lirahı eline sıkıştırırken içim hiç sızlamadı.

Dilenciler hakkındaki sorumu şöyle cevaplandırdı:

— Bırak ağbi, turistlerin yanında yerin dibine giriyorum.

— Ama hayli azaldı, değil mi?... Zamanla daha da azalacak.

— Azaldı azalmasına ya, yine de sürüsüne bereket. Fakat buyurduğunuz gibi, bunlar zamanla tükenecek. Sen vermezsen, ben vermezsem, ne olur?... Tükenir tabii... İnsan para ister, ister ama, bir hizmet karşılığı ister... Şimdi meselâ ben memlekete döviz sağlamış olmasaydım, sen bu iki buçukluğu bana verir miydin?... Vermezdin, değil mi?

— Vermezdim evet.

Karım odadan söze karıştı:

— Yine de vermemeliydi.

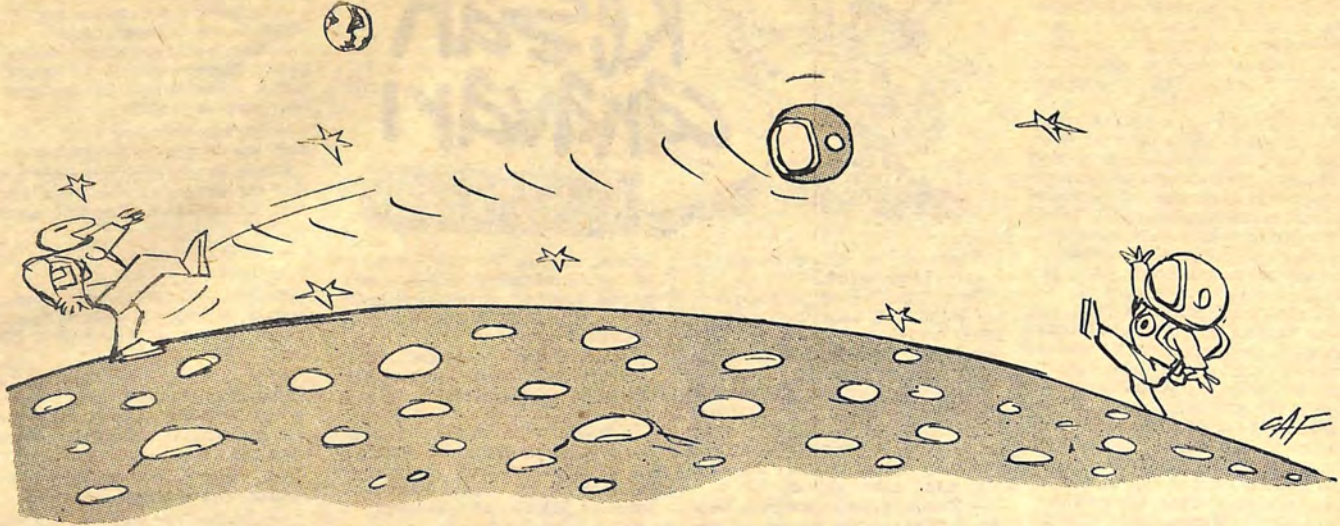
Genç adam, içeriye bir göz attı. Sonra desteklenmiş gibi devam etti:

— Eyeeet, yine de vermemeliydi. Hanımefendinin yerden göğe kadar hakkı var. Kendisine katiyen kırılmış değilim. Niye?... Giren döviz, memlekette kalmıyor ki... Hacılara veriyoruz, Arabistan'ı ihya etsinler diye... Hanımefendinin ne kastettiğini anlıyorum. Ah ah, Ata sağ olacaktı ki...

Bizimkinin kısa eteği, onu giyenin, hacı-hoca takımı ile arasının pek iyi olamayacağını âdeta haykırıyordu.

— SAÇ NAKLİ YAPILDI —

AY'DA FUTBOL!

Delikanlı, İfakat'tan bahşiş alama-
dı ama, candan bir «aferin» aldı.

Kapıda «Giriş 75 kuruş. Yeme-iç-
me mecburiyeti yoktur» yazmasıydı
o yazlık gazinoya girmeye cesaret
edemiyecaktık. Zira tatil için ayırdı-
ğımız para, suyunu çekmek üzereydi.
Halbuki bir Nevin Kına'yı, bir
Çetin Kalipso'yu ve birbuçuk Saba-
hat Seyran'ı görüp dinlemeyi ne ka-
dar da istiyorduk. Sahnelerimizin
bu ünlü değerlerine onbeş lirayı ar-
tık çok bulamazdık.

Yer gösterici zat, önümüze düştü-
ğü zaman içki içip içmeyeceğimizi
sordu. İçmeyecektik. Ama içki içme-
memiz, sahneye yakın bir yere otur-
mamıza engel olmamalıydı. Adam,
anladığımızı belirtir şekilde gülünse-
di. Bize sahnedan üç masa ötede
bir yer buldu. Sevinerek elimi cebi-
me daldırdım. Bozuk param kalmamış.
Hanıma asıldım. Onda da alt-
mış kuruş bir şey kalmış...

Parayı alınca, vatandaşın ayranı
ekşiyiverdi.

Bahşiş! «Bak herif ne verdi!...»
dercesine garsonlardan birine gös-
terdi. Utanmıştım. Çağırdım:

— Rica ederim, dedim, bütün bo-
zukluğum o kadardı.

— Bir şey diyen mi var beyim?...
Bahşişin azı, çoğu olmaz. Allah bin-
bir bereket versin... Sonra insan ha-
lidir, herşey olur, beyim. Ancak içi-
nizde ukde olacaksa, paranızı der-
hal bozabilirim.

— Yok, dedim, çıkarken ben seni
görüürüm.

— Beyim, sonra ne diye beni ara-
ma zahmetine katlanacaksınız?...
Ben paranızı şimdi bozuvereyim de,
programı gönül rahatlığı ile seyre-
din.

Kendisinden daha iyi program mı
olur?

Bozduğu paranın beş lirasını ma-
deni paraya tercüme etti. İki tane
ikibuçukluğa... Böylelikle bahşişin
miktarını da bizzat o tayin etmiş o-
luyordu.

Teşekkürlerini sundu ve:
— Vallah içiniz rahat olsun diye
kabul ettim! dedi.

Işıklar söndü. Program başlıyor-
du. Biri kulağıma eğildi:

— Affedersiniz, minderler için bi-
rerden iki lira.

— Ne minder?... diye sordum.

— Altınızdakiler...

Allahın yarattığı şeyler için para
istiyor münasebetsiz. Zira iskeleti-
mizle sandalye arasında kaba etleri-
mizden başka bir şey yoktu. Daha
doğrusu biz öyle sanıyorduk. Al-
tımızda minder varmış yahu. Ama
yamıyassı, ama bayat pide katılığın-
da... Oturmadan önce ben onu san-

dalyenin boyası sanmıştım. Güneş-
ten kabarmış, pütür pütür olmuş...
Meğer boya değilmiş, mindermiş.

— Al kardeşim minderini, dedim.
Parayı sokakta bulmuyoruz.

Karım, Çetin Kalipso'nun şarkısı-
nı dinliyordu. Fakat kendisine ba-
kan, onun şarkı dinlemediğini, sa-
natçıyı yağlı güreşe davete hazırlan-
dığını iddia edebiliirdi. İfakat bir-
den cıglığı attı:

— Ay!...

Kaba etleri yoklanmışmış.

— Bir yanlışlık olacak, dedim.
Çocuk senin altından minderler alma-
ya uğraşıyordur.

Karım doğrulup minderin alınma-
sına yardım etti ve sonra Çetin'ini
bakışları ile, gözleri ile yağlamaya
koyuldu. Altında minder bulunduğu-
na hayret edecek zamanı yoktu.

Minderci garsonu gözlerimle takip
ettim. Arkadaşlarının yanına gidin-
ce, minderlerden birini koklayıp bir
şeyler söyledi. Yüz ifadesine baki-
lırsa, eşimin minderini koklamıştı.
Ötekil garsonlar, onu ayıpladılar.
Kendilerini gözetlediğimi farketmiş
olacaklardı.

Başımı sahneye çevirdim. Progra-
ma daldığımı sanmışlardı. Halbuki
göz kuyruğumla onları pekâlâ göre-

biilyordum. Parfümlü minder elden
ele dolaşıyordu.

— Fıstık, efendim!

Kulağıma bu sözleri fısıldayan ki-
şiye öfkeyle döndüm. Fıstıkçı kadın-
mış. Sakinleşerek:

— Yok teşekkür ederim, dedim.

— Ucuzdur, efendim.

— Teşekkür ederim, kalsın.

Karımı yabancı milletten sanmış-
tı. İngilizce konuşur gibi, özel bir
itinayla karıma sordu:

— Acaba madam istemez?...
İfakat yabancılığı benimsemişti:

— No! dedi.

Kadın, fıstıklardan birini, üzerin-
deki tuzlu zarı ufalayıp temizledik-
ten sonra ağzına attı:

— Bak, böyle yenir, madam, dedi.
Bak, böyle.

— No!

— Ucuz. Bu ucuz.

İngilizce niyetine devam etti:

— U-cuz. Bu uuu-cuuz.

— No, nol...

Fıstıkçı kadın bana döndü:

— Ne söylüyorsan, hepsini anlıyo-
rum vallah. Alman değil mi bu ha-
nım?

— Evet, bravo! dedim.

— Ağzından çıkan kelimelerin hep-
sini anlıyorum, kör olmayayım.

— Aman Allah korusun, bir de
kör olsan...

— Ama nasıl anladım madamın
dediklerini?...

— Aferin, dedim. Sen kültürlü bir
insansın.

— Evet, çok güzel söyledin bey,
ben kendi halinde biriyimdir... Sen
şimdi fıstık al artık. Yâni çok ucuz.
Bahşişinden bile ucuz.

Bir adet ikibuçuklukla kendisini
savdım. Yoksa sahnede olup bitenle-
ri göremiyecaktım. Fıstık almamış-
tım. İfakat bunu tartışma konusu
yapmaya niyetlendi. Çetin Kalipso-
nun ılık sesi ona biraz sonra her
şeyi unutturmuştu.

Gazinodan çıkarken minder para-
sını aldılar yine. Neden mi?... Zira
bir ara öteden «Vur, vur!...» sesleri
gelmisti. Kavgayı görmek için aya-
ğa kalktığımızda, garsonlar usulca
sandalyelere minder yerleştiriver-
mişler. Oturunca farketmeyişimiz
tuhaflarımıza gitmesin. Daha önce söy-
lemiştik ya, bayat pide gibi şeyler-
di. Nasıl farkedersin?... Bizden baş-
ka onbeş, yirmi kişi daha bu şekil-
de kesildi. İtiraz kâr etmemişti.

Kusura bakmayın, garsonlara di-
lencileri sormayı unuttum.

Yalçın KAYA

7

— Tarihi eserler elbirliği ile korunacak. —

GÜN geçmiyor ki, gazetelerde okuyoruz: Siirt canavarı falanca, üç otobüs soydu... Çemişkezek canavarı filanca, köyleri haraca bağladı... Siverek canavarı, İçişleri Bakanını düelloya davet etti! Karaköse canavarı yan yattı, Hakkâri canavarı çamura battı...

Kimi vatandaş, gereksiz gördüğü hemcinslerini temizlemeyi iş edinmiş, kimi çabucak zengin olmayı koymuş kafasına; kimi de uğradığı haksızlıklar karşısında umudunu kesmiş, kendi hukukunu kendi korumaya karar vermiş... almış mavzeri, çıkmış dağlara, olmuş bir canavar... Canavarsız kent kalmadı gibi bir şey. Her yerin bir canavarı var!...

İşte durumu gören ve kentimizi çok seven bir kaç arkadaş, toplanıp bu konuyu görüştük Kala kala, haylazlar sınıfındaki yağcı öğrenci gibi, bir bizim burası kalmış canavarsız! Bir şey değil, asayişten sorumlu büyüklerimiz, tutacaklar kentimizin elinden, çıkaracaklar öbürlerinin karşısına:

— Yaa, diyeceler. Siz ülkede asayiş yok diyorsunuz. Görün bakalım asayiş yok muymuş!... Bakın, Keşan'da ne canavar var, ne de vampir. Demek canavarsız da yaşanabiliyormuş. Böylece suçun hükümete değil, sizde olduğu anlaşılıyor!

Böyle bir durum da, neresinden tutulsa felâket bizim için. «Aynı durum bizde de var» desek, «Niçin dağa çıkmıyorsunuz?» diyeceler. «Bizde hiçbir adaletsizlik yok» desek, bütün Türkiye Keşan'a yerleşmeye kalkışacak. Değneğin iki ucu da tutulacak durumda değil.

Kentimizin geleceğini düşünen bütün ileri görüşlü arkadaşları topladık. Kafa kafaya verip, bu işe bir çare bulacağız.

Oturumu berî açtım. Kısa bir açıklamadan sonra:

— Arkadaşlar! dedim. Bu durum karşısında, biz de ne yapıp edip, birini dağa çıkarmalıyız. Başka çıkar yol yok...

Tütünei Yakup:

— Valla ben çıkırım ama, dükkânı kime bırakayım, dedi.

İskânci Nâfi bey, görevinden uzak kalınca, müstafi sayılabileceğini ileri sürdü. Öğretmen İhan Özalp:

— Benim mızacıım müsait değil bu işe, yoksa ne olacak... dedi ve niçin müsait olmadığının psiko-somatik ve psiko-patalojik nedenlerini izaha koyuldu...

Herkes bir mazeret gösteriyor, hepsi de, mazereti olmasa bu işi seve seve yapacağını söylüyordu.

Tekrar sözü aldım ve:

— Arkadaşlar, dedim. Bu işi ille de buradakilerden biri yapsın demiyoruz. Yapacak birini bulalım da, kim olursa olsun. Siz uygun gördüğünüz kimseleri aday gösterin, oy birliğiyle içlerinden birini eşkiya olarak seçelim. Yalnız, namuslu, dürüst biri olsun ki, birtakım pürüzler çıkmasın sonunda.

Uzun müzakerelerden sonra, tapudan emekli Hasan efendide karar kıldık. Hasan efendi, kentimizde doğruluğuyla ün yapmış, herkesin sevdiği, saydığı, güvendiği bir adamdı.

Kentimiz için hiçbir fedakârlıktan kaçınmazdı Hasan efendi. Bu görevi de seve seve kabul etti.

İş kahyordur Hasan efendinin dağa çıkıp canavar olma gerekçesine... Herkes, kendinin ve başkalarının başından geçmiş olayları anlatıyor, Hasan efendinin dağa çıkmasına gerekçe olacak birini seçmeye çalışıyorduk. O kadar yolsuzluklar, haksızlıklar gelmiş ki bizimkilerin başına, kafaları bozulup dağa çıkacak olsalar, Keşan boşalacak.

Sonunda, Emniyet Âmiri ve Jandarma Karakol Kumandanının rızasıyla, Hasan efendinin; «Hayatı boyunca uğradığı haksızlıkları protesto etmek ve uğradığı maddî kayıpları

ları geri almak» amacıyla dağa çıkmasına karar verildi...

Önce Kuru Dağı'na iki kişi gönderip bir mağara hazırlattık. Ajans ve gazetelere haberler gönderen Şipşakçı Remzi'yi aldık yanımıza. Mağaranın önünde, çapraz fişeklikleri ve karakoldan emanet aldığımız pırıl pırıl mavzeriyle, poz poz resimlerini çekti Hasan efendinin. Bir de ad bulmak gerekiyordu. «Keşan Canavarı İmansız Hasan» olsun dedik, fakat kabul etmedi.

— Olmaz kardeşçavızlarım, dedi. Bu din-îman işleri şakaya gelmez. Cenaze namazını kılmaqlar sonra. Başka bişey bulun.

Düşündük, taşındık: «İnce Hasan» desek... Hasan efendi inadına kalın! Tam doksansıkız kilo. Öyleyse «Fil Hasan» diyelim, dedik; yine karşı koydu:

— O da olmaz, dedi. Memurluğunda rüşvet yedim de, fil gibi semirdim diye düşünürler.

Daha birçok ad üzerinde durduk ve sonunda «Kuduz Hasan» demeye karar verdik. Oturup, bir güzel de röportaj hazırladık...

İki gün sonra büyük gazetelerden

birinde, «Kuduz Hasan, Kuru Dağında kuş uçurtmuyor» başlıklı röportajımız, fotoğrafı olarak yayınlandı. Haber olarak da, bütün gazeteler vermişlerdi.

Gazeteleri görünce, hepimiz rahat bir nefes aldık. Öbür kentlere karşı aşağılık duygusundan kurtulmuş-tuk.

İş kaldı, bir de soygun düzenleyip durumu pekiştirmeye. Soyulanlar, gittikleri yerlerde anlatsınlar da, bizim de bir canavara sahip olduğumuz halkoyunda sicillensin!

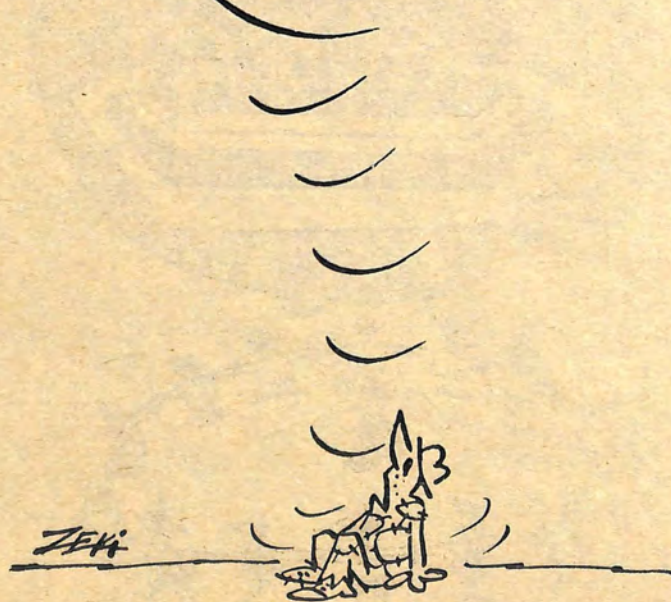
Komiser Faruk bey:

— O iş kolay, dedi. Kuduz Hasan arabayı Kuru Dağında soyar, gider. Olayı haber alan jandarma, soyulanların kayıplarını tesbit eder. Ondan sonra, eşkiya Kuduz Hasan aldıklarını fakirlere dağıtmış olur. Fakirler de getirip karakola teslim etmiş olurlar... ve bundan sonra da mallar ve paralar sahiplerine geri verilir... Ha, bir aksilik olmasın diye, soyulacak otobüste sizden de birkaç arkadaş bulunsun.

Soygun kolay oldu.

Hasan efendi mavzerle otobüsün önüne dikildiği zaman biz, içerdeki-

Ev kiralari durmadan yükseliyor. — Gazeteler —

Yazısız

leri sindirmek amacıyla propaganda yaptık:

— Aman kimse kımıldamasın, gözünün yaşına bakmaz, vurur!

— Çok merhametsizdir. Eskiden Çamur Hasan derlerdi, işi azıtlınca Kuduz Hasan dediler. Bir kudurmasın, hepimizi temizler.

— On tane de adamı varmış. Besbelli uzaktan çevirdiler arabayı.

Kuduz Hasan efendinin emri üzerine hepimiz ön kapıdan indik, karşısında saf olduk. Ellerimiz havada...

— Neyiniz varsa atın bakalım şu rayal! dedi.

Herkes nesi varsa ortaya atmaya başladı. Birkaç kişi deste deste yüzükler, beşyüzükler, binlikler attılar.

Hasan efendinin pek korkunç bir görünüşü var karanlıkta. Bu yüzden dir ki, yanında ortaya atacak bir şeyi olmayan, yanındakinden ödünç istiyor!...

Ben de cebimdeki elli lirayı ve küllüstür kol saatimi attım.

Ortakakileri bir torbaya doldurup, karanlıkta kayboldu Hasan efendi...

Otobüse binip hareket ettik.

Sıra gelmişti kayıpların listesine. Herkes, ne para, ne eşya verdiyse yazdırıyor. O koraman banknot yığını geldi gözümün önüne... ve aklıma da birşeyler geldi!... Öyle ya, niye olmasın?...

— Yazın, dedim. Filân marka kol saati, üçbin lira para.

Yakup'un binbeşyüz lirası varmış. Ayakkabıcı Mehmet Ali de üçbin lira yazdırdı. Kerata!

Toplama baktık: Yüzyirmisekiz bin lira para, yirmialtı kol saati, onbeş yüzük, üç kolye, on bilezik, bir tırnak makası!...

Yolcuları uğurladıktan sonra, karakol kumandanı ve bizden birkaç arkadaş, bir cipe bindik, Hasan efendinin mağarasına gittik. Gülerек karşıladı bizi:

— Aman, alın şu torbayı da bit-sin bu iş!...

Karakol kumandanı yere bağdaş kurup, torbadaki desteleri çıkardı. Biz de oturmştuk.

— Epey para toplanmış ha? dedi. Yüzyirmisekizbin lira... Az para değil.

Desteleri bir tarafa aktarmaya başladı:

— ... Yirmibin... Otuzbin... Otuzbeş, kırk, elli... Altmış, yetmiş... Yetmişüçbin, dört yüz. Yetmişüçbin dört yüz lira!... Hasan efendi, bırak matrağı; öteki paraları da getir, hep beraber binip gidelim.

Hasan efendi alıklaştı gibiydi. Kumandan:

— Meselâ, dedi. O parayı koyduğun yeri bulamayıp kaybetmiş olsan, kalan ömrünü hapiste tamam-larsın. Allah göstermesin!...

Hasan efendiyi baktım; yüzü ki-reç gibi olmuş!

Nasıl oldu, anlayamadık: Elinde mavzerle dikiliverdi:

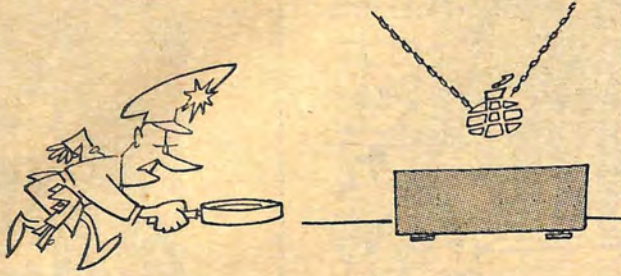
— Davranmayın! Kımıldayın ya-karım! Demek ben onları değil, on-lar beni soydu ha! Kimse ellerini indirmesin, yakarım!

Bir eliyle mavzeri tutarken, öbür eliyle paraları torbaya doldurdu. Silâhlı arkadaşların silâhlarını da içine attıktan sonra torbayı yüklen-di:

— Üstünü tamamladıktan sonra gelirim, diyerek karanlıklarda kay-boldu.

Haber bayram sevinci yarattı. Çok şükür gerçek bir eşkiyamız vardı artık. Her yıl, onun dağa çıktığı gün, şenlikler yapmayı kararlaştırdık. İnşallah jübilesini de yapaca-ğız. Öbür kentlere nispet olsun.

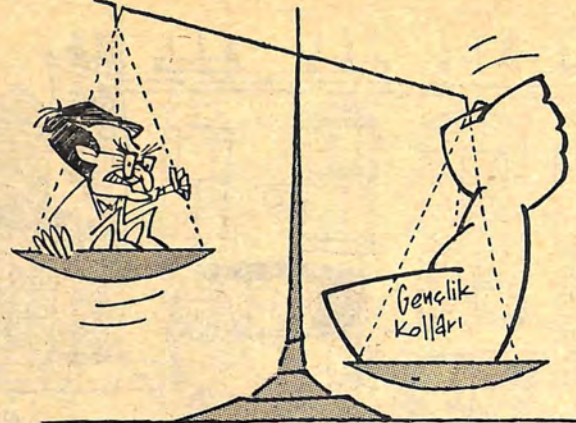
Kenan AKINCI

- Berberler de zım istiyorlar -

SİNEK KAYMIYOR...

- Gülek'in C.H.P.'ye girmesi tartışılıyor..

YAZISIZ

- Birlik Partisi genel başkanı gecekonduda oturuyor -

YAZISIZ

Boğaz kuşak, Hisar düğme belinde,
Gözü Marmara'nın mavilerinde,
Minareler, ince parmak elinde,
Kalbinde kim var İstanbul, kalbinde?
İstanbul ipek bir tüle bürünür,
Tül açılır, kalbsizliği görünür,
Aşıyan'da bir kız olur; güvercin,
Ayrı yaratılmış yalnız aşk için,
Tatlı bir su gibi sanki bir içim,
Ya bu sövgüler ne, güzel dilinde?
İstanbul ince bir tüle bürünür,
Tül açılır mutsuzluğu görünür.
Saraylarda aşkın tarihli yaşar,
Eyüp'te örtünür, haramdan kaçır,
Lâleli'de filizlenir aşk açır,
Beyoğlu'nda solar, sarhoş elinde.
İstanbul goncaya, güle bürünür,
Gül açılır, dikenleri görünür.

İSTANBUL ÖZLEMİ

Binerken vapura liseli bir kız,
Göğsüne dokunur, bir gönlü hırsız,
Durulur mu Adalar'da sevdası,
Bilmem hangi hippi yatar gönlünde,

İstanbul parkları aşka bürünür,
Her kanepede bir öpüş görünür.

Bir Tanrı vergisi doğal güzellik,
Belediye bile burda müzelik,
Turist akınında ücra izbelik,
Esrar dolu, meteliksiz cebinde

Taksim, Sultanahmet duman görünür,
Duman çeker, bitli turist övünür.

Aksaray, Şişhane, Karaköy; geçit,
İmar plânları her yıl bir çeşit,
Eski yalıları buldu bir mürşit,
Boğaz Köprüsü de tarak, kelinde,
Metrekaresine milyon dökülür,
Plânsızdır diye tekrar sökülür.
Kokusu güzeldir unutulmaz hiç,
Gazhçeşme, Yedikule ve Haliç,
Demeyin modadan bahsedilmemiş,
Can kaybı yazıyor lâğım selinde.
Bulanlara her su zembem görünür,
Eşref saatinde ancak dökülür.
Dolmuşlar uygular üç tip tarife,
—Jet— denirse gidersin üç misline,
Beynin adaptedir plâk sesine,
Tam vaktinde —Taksi— yazar önünde,
Yağmurlu havada mutlak yürünür,
İlk duraktan önce dolmuş görünür.

Fikret YILMAZ

YENİLİK DENLİNCE : Örneğin 1948'lere kadar hikâyeciliğimiz ve fıkraçılığımız mahalle dedikodularının, mahkeme salonlarının, çapkınlık olaylarının pek dışına çıkamamıştı. Fakat sonraları halkın gerçek yaşantısı yazı konusu oldu, bundan «Sosyal mizah» doğdu. Particilik konu edilmeli, «Politik mizah» elde edildi. Hikâyede, fıkırada, hiciv ve taşlamada denenmedik şey kalmadı. Ama mizah, insanları güldürme ve düşündürme olanağı, bu saydıklarımızdan ibaret değildir elbet.

İşte, bu akla gelmeyi arayıp hazırlayarak, mizaha yenilikler getirecek yeni yeni zekâları ortaya çıkarmak, mizahımıza yeni yeni tebessümler katmak için yarışma konusunun «Mizahta Yenilik» olmasına karar verdik.

VUSUF ZİVA ORTAÇ ARMAĞANI 1969 - 1970 YARIŞMASI MİZAHTA YENİLİK

Mizah sözlüğü yapıldı mı? Bir ara başlandı ama devam edilmedi. «A» dan «Z» ye kadar eksiksiz bir sözlük pekâlâ yapılabilir. Kadınları yakından ilgilendiren konular ele alındı mı? Hayır. Mizahî röportajlar yapıldı mı? Çok denendi ama, şimdiye dek yapılanlara hiç benzemeyen röportaj tarzı da bulunabilir.

Başka?.. İşte bu «Başka» yı, yarışmacılardan bekliyoruz. Düşünün, mizahta yenilikler bulun, buluşunuzu tamamlanmış eser haline sokun ve yarışmamıza katılın.

ÖDÜL : BİRİNCİYE 2.500
İKİBİNBEŞYÜZ LİRA

YARIŞMANIN KURALLARI

- 1 — Yazıların daktiloyle kâğıdın bir yüzüne yazılması...
- 2 — Yarışmaya katılan eserlerin «Mizahta Yenilik» niteliğini taşıması...
- 3 — Yarışma zarfının üstüne «Yusuf Ziya Ortaç Armağanı» ibaresinin konması...
- 4 — Yarışmaya katılan eserlerin üçer kopya olması...
- 5 — Daha önce hiçbir yerde yayınlanmamış bulunması...
- 6 — Yarışmacı bir eserle katılabileceği gibi, birden çok eserle de yarışmaya girebilir.
- 7 — Usta, amatör ayırmaksızın herkese açık olan bu yarışmada,

isteyen takma ad kullanabilir.

8 — Takma ad kullananların, gerçek isim ve adreslerini bir başka zarfa koyarak, yarışma dosyasına katmaları gerekmektedir. Sadece birinci gelenin gerçek hüviyetini belirten zarf açılacak, adı ve adresi öğrenilecektir. Diğerleri gizliliklerini koruyacaklardır.

9 — 2500 liralık ödül, birinci gelen esere verilecektir.

10 — 3 Aralık 1969'da başlayan yarışma 26 Ocak 1970'de bitecek, bu tarihten sonra postalanmış eserler yarışmaya giremeyecektir. Jüri 27 Ocak 1970'den itibaren çalışmalarına başlayacak, armağan kazanan eser, 11 Mart 1970 den sonra ilk çıkacak Akbaba'da yayınlanacaktır.

ADRES : Akbaba Dergisi, Di-vanyolu, Klodfarer Cad. No. 8-10
İSTANBUL

— Ehliyet imtihanına girecek de!..

YEDİ

PAZARTESİ

Olur böyle vak'alar...

«Gümrük»le ilgili çeşitli deyimlerimiz vardır. Örneğin, lokmasını çiğnemenin yutanlara, ya da orbasını üflemeden içenlere, «Yavaş birader» deriz. «Acelen ne? Gümrükten mal mı kaçırıyorsun?»

Ağzından dirhemle lâf çıkanlara, «Konuş yahu... Konuşmanın gümrüğü yok» diye yükleniriz.

Güç girilip çıkılan yerleri, «Gümrük kapıları»na benzetiriz.

Kocalarının üstünü başını arayan, çoğunlukla erkeklerinin başkalarıyla ilişkisi olduğuna inanan kadınlara, «Kadın değil, gümrükçü mübarek!» diye hicvederiz.

Hani diyeceliğimiz gümrükle gümrükçüyü sokmadığımızı deyim kalmamış gibidir. Gümrük aşılmaz bir duvar, gümrükçüler aldatılmaz insanlardır halkın gözünde. Fakat taptaze bir haber, bugünkü ortamda gümrük görevlisinin de bizlerden pek farkı kalmadığını gösteriyor. Buyrun birlikte okuyalım: «Karadeniz seferinden dönen bir vapura baskın yapan

gümrük müfettişi, kaçakçıları ararken otomobilini çaldırıldı!»

Haydi bakalım, otomobil çalmanın, cüzdan çarpmaktan daha kolay olduğu bu ülkede, akşam kapağı bıraktığı arabasını sabah bulamayanlar için biz de bir söz üretelim: «Kaçakçı ararken hırsız soyulan gümrükçü gibi şaşkın şaşkın ne dolaşıyorsun birader?» diyelim.

SALI

İki bayram arası

Diyanet İşleri İleri gelenleriyle vatandaş arasında bir tartışmadır diyor: «İki bayram arası nikâh kıyılır mı?»

Galatasaray ve Göztepe, Avrupa Kupalarında üçüncü tura yükseldi.

— Gazeteler —

YUMUŞAK İNİŞ!

Gazetelerin okur mektuplarına ayrılan sütunlarında gündürler izleyip duruyoruz. Diyanet ilgilileri «Kıyılır» diyorlar. Baza okurlar, «Hayır kıyılmaz» diye cevap veriyorlar. Şimdi biz de hükümete soralım huzurlarınızda: «İki bayram arası Orman Bakanlığı kurulur mu?»

«Kurulu» diyecekler şunu hatırlatalım önce. Sözü ettiğimiziz, ne Şeker Bayramıdır, ne Kurban... Korumuz sadece orman... Malum, yılda iki şenliğimiz vardır: Ağaç yakma Bayramı, Ağaç dikme Bayramı...

500 hektar ormanı yakarak kadık ilkini. Yakında başlayacak bayramlık ağaç dikimi.

İki bayram arası Bakanlık kurmak günah mı, değil mi?

ÇARŞAMBA

O da başarısız

Parti içinde sarsılan durumunu pekiştirmeye çalışan Bilgiç, «Yeni kurulacak partiyi desteklemeyeceğiz» dedikten sonra şöyle devam ediyor: «Erbakan politikada henüz çok acemidir.»

Aman beyim, politika ustalık gerektirmeyen bir iştir. Siyasal yaşamımız boyunca iktidara adı duyulmadık kimseler gelmiş, kimler gitmiştir! Elbet o da birşeyler yapar. Parti kurtar, lider olur, üç dua bir «Amin»le iktidara kurulur.

Neden olmasın yâni? Memleket de-

ğimizin koca gemiyi, yıllardır yelkenine üflemekle ilerletmeye çalışmıyor muyuz?

PERŞEMBE

Berabere

Bildik bileli bu kente yaşayanların iki ezeli rakibi vardır. Biri sevinç, diğeri keder. Mübarekler sanki iki futbol takımı... Her saat, her dakika birbirleriyle yenilmeye çalışırlar. Oysa yenilmeyenler Bir haberimizi aydınlatı da, sevinmeye mi yüz tuttuk? Hemen keder hücumu kalkar, bizim gülmek doğmadan batar! İşte bizim ezeli rakiplerle ilgili en son haber: 1 — «Beş milyona çıkan Azapkapı Geçiti açıldı.» 2 — «Aksaray Geçitinin bitimi bahara kaldı!»

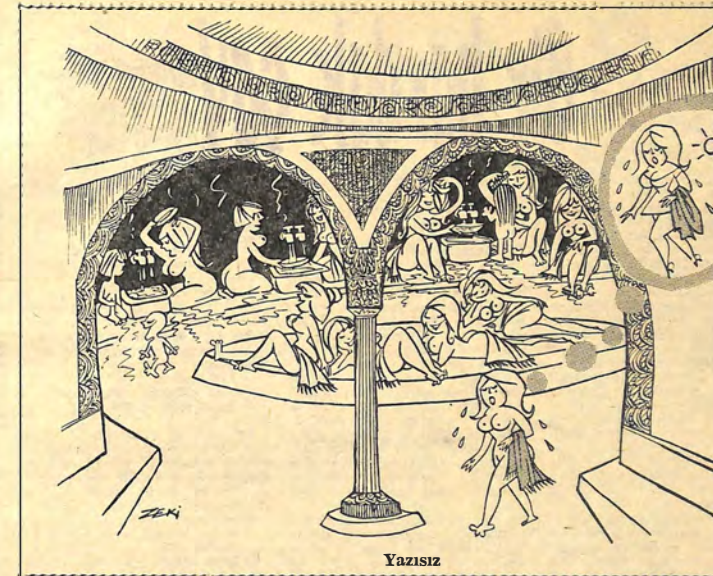
Arap sağına dönen trafiğe bakarsak, yukarıdaki iki haberi tek cümleyle özetleyebiliriz: «Azapkapı'daki kapı kalktı, yerini azap'a bıraktı!»

CUMA

Yerinde incelesinler

Birleşmiş Millece düzenlenen Güney Avrupa Şehirleşme Seminerinde konut planlaması ve inşaat politikası konusunda uzmanlarımız hazır olan tez kabul edilmiş.

Şimdi kime teşekkür etmemiz gerekir bilmem ki... Tezi hazırlayan

Yazısız

uzmanlarımıza mı, uzmanlara fikir veren gecekondularımıza mı?

Neyse... Teşekkürü bırakıp sadece gelelim. Tezimiz madem kabul edildi, bizde uygulanan konut planlaması ile inşaat politikası bütün Güney Avrupa şehirlerinde benimsenecek demektir. Oyleyse sıra Avrupalı uzmanlarda. Buyursunlar gelsinler. Konut sorununu nasıl hallettiğimizi Okmeydanı ile Zeytinburnu'nda görsünler. Ve hemen ülkelerine dönerek ruhsatsız apartmanlar, şeker sandığından kondular inşa etsinler. İnşallah memnun kahrılar da

sık sık yurdumuza gelir bizden akıl alırlar!

CUMARTESİ

İleri mars!

Nakil mevsimi geldi çatı yine. Öğretmenler, Emniyet Amirleri, Kaymakamlar, Valiler...

Hani insan merak ediyor, yöneticiliği bırakıp, nakliyeciliğe mi başladınız birader?

PAZAR

Ödeme

Osmanlı İmparatorluğunun borcu, 1970'de bitecektir.

GÜ

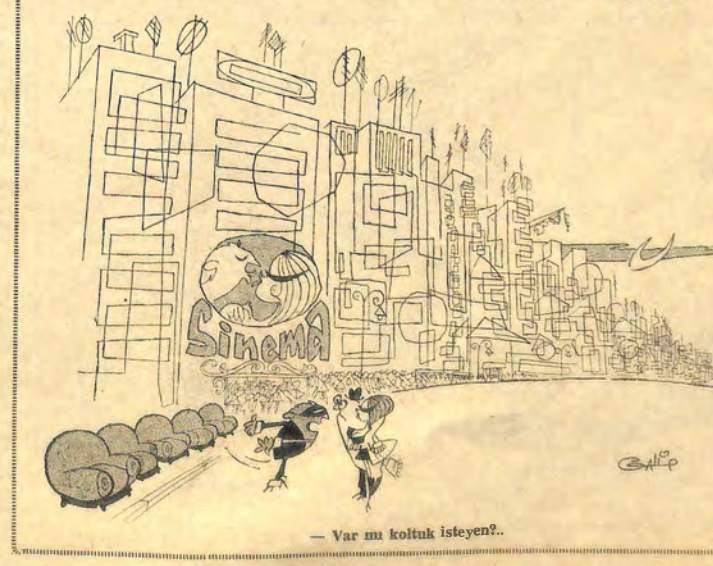
Oh bel... Az da olsa denmiştir.

Eski defter kapandı. Cumhuriyet borçlarını ye...

Her ay bir ikibuğuk eder 30 teklik!

On yılda 300 lira, d kurtarmasak bile, i bir vatandaşın aylık larız ya!

Sinemalarda bilet karaborsacıları faaliyetlerini arttırdı. — Gazeteler —

— Var mı koltuk isteyen?..

— Ehliyet imtihanına girecek de!..

YEDİ

PAZARTESİ

Olur böyle vak'alar...

«Gümrük»le ilgili çeşitli deyimlerimiz vardır. Örneğin, lokmasını çiğnemedi yutanlara, ya da çorbasını tiflemeden içenlere, «Yavaş birader» deriz. «Acelen ne? Gümrükten mal mı kaçıırıyorsunuz?»

Ağızından dirhemle lâf çıkanlara, «Konuş yahu... Konuşmanın gümrüğü yok» diye yükleniriz.

Güç girilip çıkılan yerleri, «Gümrük kapıları»na benzetiriz.

Kocalarının üstünü başını arayan, çoğunlukla erkeklerinin başkalarıyla ilişkisi olduğuna inanan kadınlar, «Kadın değil, gümrükçü mübarek» diye hicvederiz.

Hani diyeceğiz gümrükle gümrükçüyü sokmadığımız deyim kalmamış gibidir. Gümrük aşılmaz bir duvar, gümrükçüler aldatılmaz insanlardır halkın gözünde. Fakat taptaze bir haber, bugünkü ortamda gümrük görevlisinin de bizlerden pek farkı kalmadığını gösteriyor. Buyrun birlikte okuyalım: «Karadeniz seferinden dönen bir vapura baskın yapan

gümrük müfettişi, kaçakçıları ararken otomobilini çaldırdı!»

Haydi bakalım, otomobil çalmanın, cüzdan çarpmaktan daha kolay olduğu bu ülkede, akşam kapiya bıraktığı arabasını sabah bulamayanlar için biz de bir söz üretelim: «Kaçakçı ararken hırsız soyulan gümrükçü gibi şaşkın şaşkın ne dolaşıyorsun birader?» diyelim.

SALI

İki bayram arası

Diyanet işleri ileri gelenleriyle vatandaş arasında bir tartışmadır diyor: «İki bayram arası nikâh kıyılır mı?»

Gazetelerin okur mektuplarına ayrılan sütunlarında günlerdir izleyip duruyoruz. Diyanet ilgilileri «Kıyılır» diyorlar. Bazı okurlar, «Hayır kıyılmaz!» diye cevap veriyorlar.

Şimdi biz de hükümete soralım huzurlarınızda: «İki bayram arası Orman Bakanlığı kurulur mu?»

«Kurulur» diyecekler şunu hatırlatalım önce. Sözü ettiğimiz, ne Şeker Bayramıdır, ne Kurban... Korumuz sadece orman... Malûm, yılda iki şenliğimiz vardır: Ağaç yakma Bayramı, Ağaç dikme Bayramı.

500 hektar ormanı yakarak kutladık ilkin. Yakında başlayacak bayramlık ağaç dikimi.

İki bayram arası Bakanlık kurmak günah mı, değil mi?

ÇARŞAMBA

O da başarır

Parti içinde sarsılan durumunu pekiştirmeye çalışan Bilgiç, «Yeni kurulacak partiyi desteklemeyeceğiz» dedikten sonra şöyle devam ediyor: «Erbakan politikada henüz çok acemidir.»

Aman beyim, politika ustalıkla gerektirmeyen bir iştir. Siyasal yaşamımız boyunca iktidara adı duyulmadık kimler gelmiş, kimler gitmiştir! Elbet o da birşeyler yapar. Parti kurar, lider olur, üç dua bir «Âmin»le iktidara kurulur.

Neden olmasın yâni? Memleket de-

— Vaaayy... Hangi rüzgâr attı sizi böyle!..

a üçüncü tura yükseldi.
— Gazeteler —

koca gemiyi, yıllardır yelke-
irmekle ilerletmeye çalışmı-
rız?

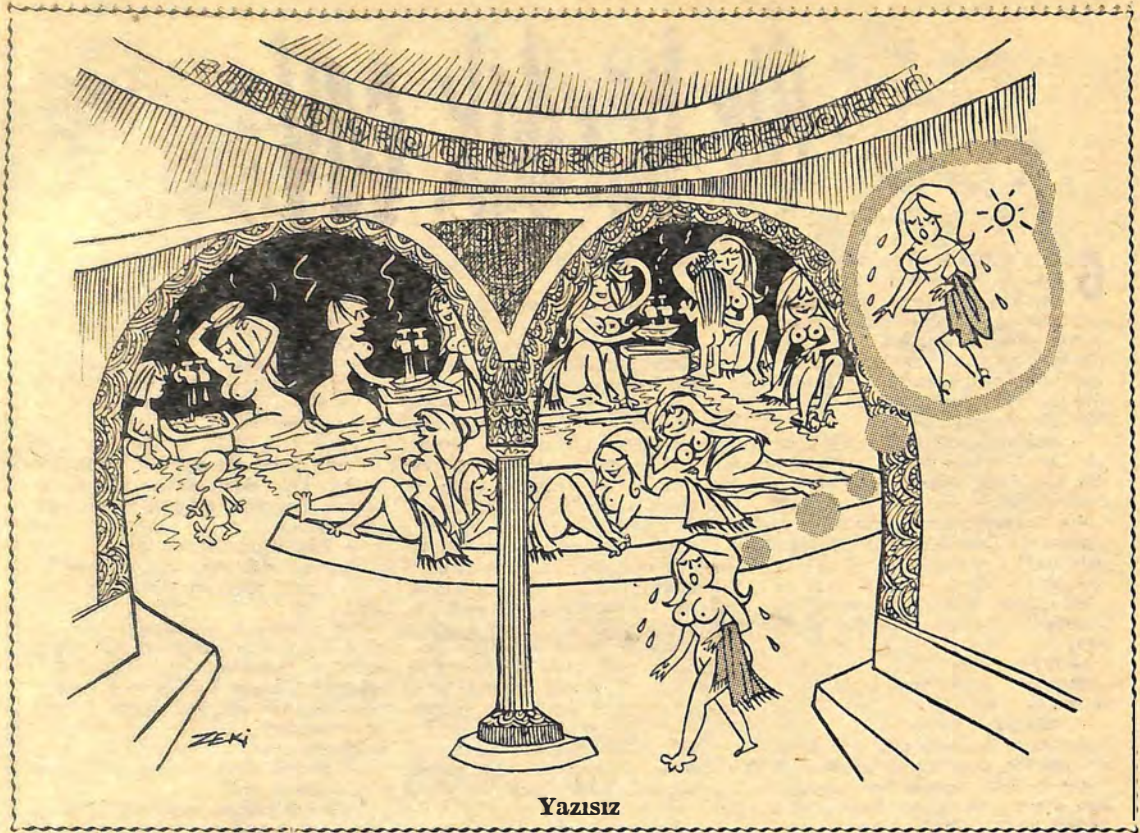
EMBE

Berabere

Bileli bu kentte yaşayanla-
ezeli rakibi vardır: Biri se-
ğeri keder! Mübarekler sanki
ol takımı... Her saat, her da-
birleriyle yenilmeye çalışır-
a yenilemezler Bir haber içi-
ydınlattı da, sevinmeye mi
ak? Hemen keder hücuma
bizim güllüçük doğmadan ba-
e bizim ezeli rakiplerle ilgi-
n haber: 1 — «Beş milyona
Azapkapı Geçiti açıldı.»
saray Geçitinin bitimi baha-
!»
saçına dönen trafiğe bakar-
ardaki iki haberi tek cü-
etleyebiliriz: «Azapkapı'daki
kti, yeri i azap'a bıraktı!»

erinde incelesinler

miş Millerce düzenlenen Gü-
upa Şehirleşme Semî erinde
tânlaması ve inşaat politika-
sında uzmanlarımızca hazır-
z kabul edilmiş.
kime teşekkür etmemiz ge-

Yazısız

uzmanlarımıza mı, uzmanlara fikir
veren gecekonducularımıza mı?

Neyse... Teşekkürü bırakıp sade-
de gelelim. Tezimiz madem kabul
edildi, bizde uygulanan konut plân-
laması ile inşaat politikası bütün
Güney Avrupa şehirlerinde benimse-
necek demektir. Öyleyse sıra Avru-
palı uzmanlarda. Buyursunlar gel-
sinler. Konut sorununu nasıl hallet-
tiğimizi Okmeydanı ile Zeytinbur-
nu'nda görsünler. Ve hemen ülkele-
rine dönerek ruhsatsız apartmanlar,
şeker sandığından kondular inşa et-
sinler. İnşallah memnun kalırlar da

sık sık yurdumuza gelir bizden akıl
ahırlar!

CUMARTESİ

İleri marş!

Nakil mevsimi geldi çatı yine.
Öğretmenler, Emniyet Âmirleri,
Kaymakamlar, Valiler...

Hani insan merak ediyor, yöneti-
ciliği bırakıp, nakliyeciliğe mi baş-
ladınız birader?

PAZAR

Ödeme

Osmanlı İmparatorluğunun borcu,
1970'de bitecekmiş.

GÜN

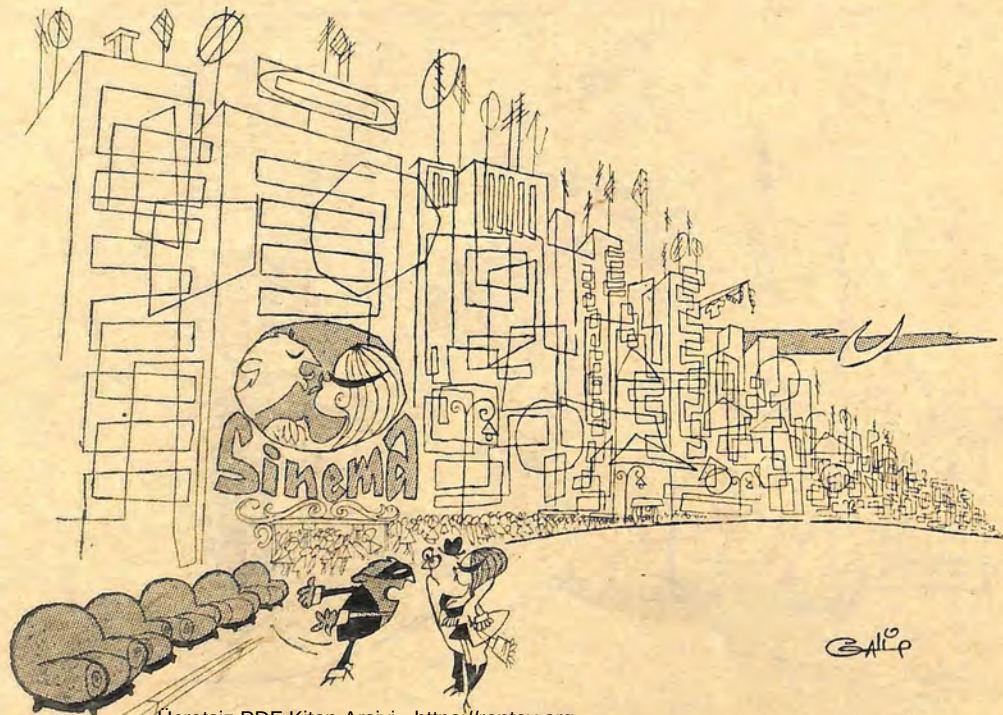
Oh bel... Az da olsa ödenmiş ö-
denmiştir.

Eski defter kapandı mı, başlarız
Cumhuriyet borçlarını temizleme-
ye...

Her ay bir ikibuçuk versek, yılda
eder 30 teklik!

On yılda 300 lira, devleti borçtan
kurtaramasak bile, icraya düşmüş
bir vatandaşın aylık kirasını karşı-
larsız yal

Sinemalarda bilet karaborsacıları faaliyetlerini arttırdı. — Gazeteler —

Ücretsiz PDF Kitap Arsivi - <https://rantey.org>

— Var mı koltuk isteyen?..

Bir bardak çay

Muzaffer
İZGÜ

GEÇENLERDE, İstanbul'dan kal-
kıp da Anadolu'nun içerlerine
dek kuş gibi uçan şu motorlu
trenlerimizden biriyle seyahat ettim.
Nerde efendim, eskiden bir biner-
dik kara trene, burdan Anadolu'nun
içine dek kapkara olur çıkardık.
Hiç unutmam, bir keresinde bizi va-
lide bile tanıyamamıştı da:

— Dur hele anacığım, bir yıkana-
yım, bir DDY'nın pudrasını üzerim-
den atayım da o zaman gör sen oğ-
lunu, demiştin.

Yine bu trenlerimiz çayır çayır iş-
liyorlar ya, ben size motorlu treni
anlatacağım. Motorlu trenin de res-
toranını...

Sabahleyin kahvaltı etmemiş ol-
duğum için, garson yanımdan geç-
ken:

— Bir çay, dedim.
Sağolsun, adam hem kibar, hem
de saygılı:

— Başüstüne beyim, dedi.
Validenin koyduğu böreği öntümü-
ze çıkardık, ucundan kıyısından ye-
meye başladık. Orasından burasın-
dan derken, böreği yarılardım, hâlâ
garson yok ortalarda. Tam restora-
na gitmeye davranıyordum ki, gar-
son boş tepsisiyle vagonun kapısın-
dan gözüktü. Ben daha:

— Hani bizim çay? demeden, a-
dam:

— Çaydı değil mi âbi? dedi.
— Evet, çaydı, dedim.
— Tamam âbi, şimdi geliyor.

Çok şükür böreği bitirdim, ne gar-
son var ortalarda, ne de çay. Gittim,
elimî ağzımı yıkadım. Yerime gelip
otururdum, açtım kitabımı okuyordum.
Okuyorum ama, aklım fikrim çayda.
Hani, biraz tiryakilik de var. Kendi
kendime:

— Şimdi, diyorum, şu sıcak cam-
ların ardından, karşıdaki karlı dağ-
ları seyrederek çay içmesi ne hoş
olurdu...

O sırada garson boş tepsisiyle gö-
züktü yine kapıdan:

— Yahu... demiştin ki, adam lâfı-
mı ağzıma tıkarak:

— Çaydı değil mi âbi, demesin
mi?

— Evet, dedim, çaydı.
— Hemen âbi...

— Ama kaçır?...
— Hemen âbi, hemen...

Kendi kendime:
— Hani ya belki de adamların
hakları vardır, diye düşündüm. Şu

yürüten düzen üzerinde çay kaynat,
dem tut, servis yap, kolay değil ca-
num Belki de adamcağızın aylığı üç-
yüz, dört yüz liradır. Çoluktan ayrı,

çocuktan ayrı, gün akşama dek git,
gün sabaha dek gel. İnsanın karısı
hasta olabilir, çocuğu hasta olabilir.

Bir tanıdığın nişanı olur, nikâhı o-
lur, ama sen boyuna git, boyuna gel,
tıpkısı çok uzun bir manevra gibi...

Kitabımı okumaya başladım. San-
ki inadına gibi, kitaptaki hikâyenin
kahramanı, oturup da sevgilisinin e-
linden bir güzel demli çay içmiyor
mu?

— Aaa, vallahi dayanamyacağım...
Kalktım, restorana dek gittim.
Garson, daha beni kapıdan görür
görmez:

— Çaydı değil mi âbi? demesin
mî?

— Evet, dedim kızarak, çaydı...

— Şimdi âbi, şimdi...
— Ama ne zamandır?

— Dem tutuyor âbi, yeni demle-
dik. Şimdi âbi, şimdi...

Gittim, oturdum yerime. Ama tüm
dikkatim dağıldı. Kitaptaki bir cüm-
leyi anlayabilene aşkolsun! Severim
çayla sigaray. Hemen yaktım bir si-
gara, gözüm kapıda çayı beklemeye
başladım. Sigara yarı oldu çay yok,
sigara bitti çay yok. Yine avuttum
kendimi:

— Bir çay ne kadar çok demle-
nirse, lezzeti de o kadar güzel olur,
dedim.

Dalmışım... Önce, bir istasyonda
yoğurt kaymağı satan ihtiyar kadına
daldım, sonra, sahanda haşlanmış
üç yumurta satan beş altı yaşların-
daki çocuğa daldım. Yumurta kah-
valtıyı çağırışım yaptırdı, kahvaltı

çayı. Geldi yine oturdu bizim dem-
li çay aklımızın orta yerine... Ve
o anda yine boş tepsisiyle garson
gözüktü kapıdan. Ben daha patla-
madan, o:

— Çaydı değil mi âbi? dedi.
Yılğın, bitkin, omuzlarım çökük:

— Evet, çaydı, dedim.
— Şimdi âbi.

Gitti yine. Ben de şeytana lânet
ederek, kitabımı açıp okumaya baş-
ladım. Öyle dalmışım ki kitaba, gar-
sonun başımda dikildiğini bile gör-
memişim:

— Âbi, diyordu.
Kafamı kaldırıp, baktım, oydu...

— Çaydı değil mi âbi? diye soru-
yor.

Fırlayıverdim koltuktan:
— Çaydı ulan anladın mı? deyip,
herifin yakasından tuttum. Kahve
değildi, somata değildi, tarçın de-
ğildi, ihlamur değildi, çaydı anladın
mı, çaaaaay!...

Titreyerek:
— Tarçın somata bizde yok ki â-
bi, demesin mi?

— Ulan oğlum, çay bilmez misin
sen çay, çaaaaay!

— Tamam âbi, sinirlenme.
— Tövbe Yârabim!

— Demleniyor âbi.
— Hey Allahım!

Sağdan soldan ayağa kalkıp baki-
şanlar olunca, adamın yakasını bı-
raktım. İki adım öteye gidip, tek-
rar:

— Çaydı âbi değil mi? demesin
mî?

— Ay vallahi deli edecek bu a-
dam beni.

— Somata momata lâfı ettin de
âbi.

— Yahu defol git!
— Şimdi âbi, şimdi geliyor.

Sinirimden bu kez iki hap birden
içtim:

— Hey yüce Allahım, sen bana
sabır ver. Ulan yanıldık yakıldık,
nerden istedik bir bardak çay bel...

Sağdan, soldan:

Büyük savaş

Penceresine baktı biri birinin
O da onun evini yaktı.
Sevgilisini kaçırdı biri diğerinin.
Avuçlar şaşıldı, yumruklar
sıkıldı.

Kurşunlar gıt gıt gıdıkladı.
Birbirinin çöplüğünde
Tavuklara inat.

Dağlara çıkıldı
Aylara inat.
Bir, iki, üç, dört, beş...

Anası, kızı, çoluğu-çocuğu...
Sayılara inat
Vurdu vuruldu

Yaktı yakıldı
Kırdı kırıldı
Ulu çınarın bir avuç kaldı külü.

Türküler yakıldı
Bir-kaçı oldu alçak
Bir-kaçı oldu korkak

Bir-kaçı oldu kahraman
Bir yanda kan,
Bir yanda duman

Ooooh, aman!...
Ooooh, aman!...
YASAR HÂDİ ÖNDER

— Sinirlenmeyin canım, olur böy-
le şeyler, dediler.

— Ama kaçır kardeşler. Adam de-
li midir, nedir, üç istasyon geçmiyor
ki karşıma dikilip ne çaydı değil
mi âbi demesin...

Birkaç istasyon geçtik. Ne çay
var, ne de garson. Ama, bu kez iyice
niyetlendim, ne olursa olsun de-
yip adamı bir güzel pataklayacağım.

Uyumuşum... Aman Yârabim ne
aksilik, rüyamda garson karşımda.

Bu kez ağzımı çaydanlığın emziğine
dayamış, hem çay içiyor, hem de
bir taraftan bana bakıp, gülerек, e-
liyle çok ayıp işaretler yapıyor. Vay
namussuz seni!...

O sırada yine bir el omuzuma dü-
rtiverdi. Daha gözlerimi açmadan
kalkıverdim ayağa, yakaladım herfi-
nin yakasından:

— Ulan neren ister, neren iste-
mez!...

Etraftan:
— Yapma yahu, diye bağıryorlar
ama, benim gözüm dönmüş bir kez.

Vurdukça vuruyorum adama, vur-
dukça da istahım açılıyor.

— Ulan sen beni uykularımda da
mî rahat bırakmayacaksın ha!...

Vur Allah vur ...
Zavallı adam:

— Ben sana ne yaptım yahu? di-
yor ama, adamı duyan kim.

— Ulan çay ha!...

— Ne çayı kardeşim, bilet kontro-
lül!...

O an aklım başıma geldi; gözü-
mün önündeki sinir perdesi kalkıp
dövdüğüm adamın kim olduğunu gö-
rebildim. Kondüktördü.

— Ben gösteririm sana! diyordu
boyuna adamcağız.

Şeftren, kondüktörler, hepsi top-
lanmışlardı başıma. Ben:

— Yahu kardeşim bir yanlışlık ol-
du, dedikçe, onlar:

— Hele sen ye de sekiz ay hapsi,
ondan sonra trenin içinde görevli
bir memuru dövmek neymiş, yanlış-
lık neymiş o zaman görürsün... di-
yorlardı.

O hengâmenin içinde:
— Çaydı değil mi âbi? deyip bir
bardak çay tutuşturmasın mı o lun-
zir herif elim?

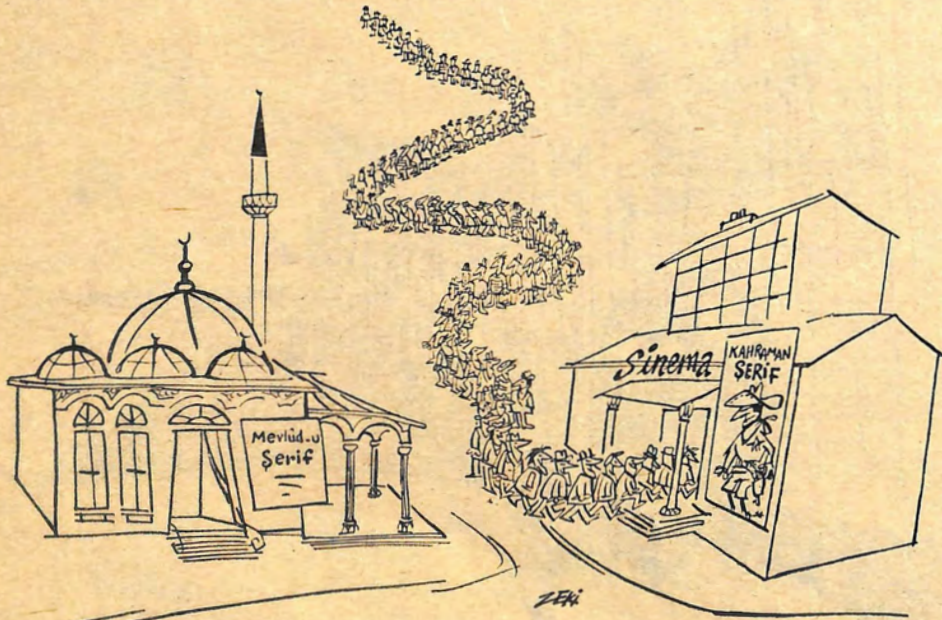
Ne kızabildim, ne de öfkelenebil-
dim. Sadece:

— Yaktın ulan beni, diyebildim.
— Âbi, dedi adam, bizim işletme

bir paket çaydan kaç bardak çay
çıkacağını elektronik beyinlerle mi-
limî milimine hesaplamış da...

Bu bakımdan bey âbi, tüm treni çaya
ıyice susatıp ondan sonra çay yapı-
yoruz ki, hesapta herhangi bir yan-
lışlık olmasın diye...

Haydi şimdi söyleyin bakalım, be-
nim bu işte ne suçum, ne gılnahım
var?...

Yazısız

EĞLENCELİK-EĞLENCELİK

SUAVİ SÜALP

YERLİ FİLMCİLİĞİMİZE ÇOKTANDIR BAKMADIK. HADİ GELİN BİR BAKALIM

Yerli filmciliğimiz, renkliye döndüğünden beri gerçekten ihmal ettik. Filmcilerin kusurumuza bakmamalarını rica ederken kameramızı tekrar Yeşilçam'a çeviriyoruz... Yakın plan...

BİZDE RENKLİ FİLM NASIL ÇEKİLİR?

Mutlaka bir filmin renkli olması için renge ihtiyaç vardır... Yerli filmciler de bunu düşünerek Avrupa'dan bol miktarda anilin boyası getirmiş ve depo etmişlerdir... Bunu önce yapan kazanmış, çekilen siyah beyaz filmleri antrifinton durumuna getirip çaktırmadan anilinle boyamışlar ve ilk renkli yerli filmler piyasayı sarmaya başlamıştır... Bunu ilk yapan Hulki Kemer, piyasayı karıştırmış, bir senede 34500 ton film boyamıştır... Bu arada Hulki Kemer de kendisi boya içinde kalmıştır... Hulki'nin arayı açtığını gören diğer şirketler aktarlara hücum ederek piyasada ne kadar anilin varsa almışlar ve renkli film furıyası başlamıştır... Anilin boyası bulamayan ufak filmciler filmleri suluboya ile boyamayı denemişler, fakat teker teker her karenin boyanması deli posteki sayması olduğundan vazgeçmişlerdir...

KOSTÜM VE DEKOR

Filmcileri renkliye dönüş için bekleyen en büyük tehlike kimsenin renkten anlamaması, bilhassa dekor ve kostümlerin hangi renkte olacağı olmuştur... Meşhur platocu Sohban buna da çare bulmuş ve şunları söylemiştir:

«— Evlâdım, madem ki şu dünyanın bütün tabiatı renklidir, o haldem ben de hünk diye dekorları bol renkli boyuyorum...»

Sohban'ın bu sözleri ferahlık yaratmış, artık bol renkli dekorlardan filmdeki artistler görünmez olmuştur... Buna tabii en çok jönlere ve jön kızlara bozulmuş, «— Dekordan seyirci bizi seçemiyor, biz de dekorun önüne çıkmak için daha renkli giyelim de görünsünler» diyerek Kapalıçarşı ve Mahmutpaşa'ya hücum ederek ne kadar renkli kumaş varsa almış ve filmlerde onlardan yaptıkları kostümleri giymişlerdir... Bu sefer de kameramanlar bozulmuş, bunların derdine tercüman olarak Manası Filmeridis konuşmuş ve şunları söylemiştir:

«— Oriste pasam diyemiyoruz. Çünkü nasın derler ne objektifi görüyor, ne de rengi ayırıyoruz... Var hep artistlerde renk, dekor da renk, ısıktaki renk... Kör olamazız vre... Bu ne rezalettir, pasamu?...»

Buna bağlı olarak ışıkçılar da renkli filmde şikâyet etmişler:

«— Ha bire kofra atıyor. Ceryan yetişmiyor... Başımıza bir de kelvin çıkardılar. Biz 110 ve 220'ye alıştık... Ha bire ceryan çarpıyor... Kim çıkardı bu renkli filmi başımıza?» demişlerdir.

Derler, derler...

Artistler ne diyorlar?:

Kadın oyuncuların en starı Şükran Toray sinirli bir şekilde bize sette şunları söyledi:

«— Ben zaten renkli ve güzelim... Seyirci bana zaten gelir... Bir de renk çıkardılar... Kostüm yaptırmaktan aldığım para hayretmiyor... Zaten bir filmde 60.000 alıyoruz. Bunun yarısını da ruja ver, boyaya ver, peruğa ver, kostüme ver... Aaa... vallahi şu prodüktörler çok egoist... O renklerin ışıkların arasında kendileri oynasalar ya... Rest çekeceğim ama 60.000'e kıyamıyorum...»

Erkeklerin de en revaçta olanı Cüneyt Şaşkın saçını tararken şu cevabı vermeyi başarmıştır:

«— Ben jönüm ağbi... Seyirciler beni görünce zaten hoşaf gibi oluyolar... Seyircim sağlam... Film renkli olunca daha yakışıklı görünüyorum ama, set ışıklardan çok sıcak oluyor... Yüzümdeki makyaj bozuluyor. Her gece hamam yapıyoruz... Bir de öbür hamam. Bir günde iki hamam çekilmiyor. Bir de bunun üstüne sauna... Prodüktörler renkliye başladığından beri çalışmaktan yüzümde renk kalmadı... Aldığım para ilaç ve hamamıma yetmiyor. Sabunlar pahalı... Gerisini sen tahmin et...»

GELELİM REJİSÖRLERE:

Bu hususta en sağlam lafı yine Hulki Kemer etmiş, gözlüğünü değiştirerek şunları söylemiştir:

«— Yerli filmcilikte en hızlı hamleyi yaptığım için bozuluyolar... Ben renkli filmi getirmeseydim, başkası boyalarını bulup getirecekti... Fena mı oldu?... Filmciliğimize renk geldi... Konulara bakma... Nasıl olsa aynı senaryoları çekiyoruz... Seyirciye eski filmleri şimdi de renkli olarak yuttursak senaryo ve konu sıkıntısından en aşağı on sene daha kurtuluruz... İşin tekniğini boşver... Piyasada anilin boya bulundukça renkliye devam edeceğiz... Seyirci şimdi renkli filme alıştı... Ona siyah beyaz verirsek, ille renkli isterim der... Ne haber?...»

PRODÜKTÖRLER DE KONUŞTU:

Prodüktörler Cemiyeti adına bu konuda en ilginç konuşmayı Murat Keseroğlu yapmış ve şu lafları sıralamıştır:

«— Renkli filmde memnunuz... Maliyeti siyah beyaz filmin iki misline çıkıyor palavrasını biz attık... Aslında anilin boyanın kilosunu 56 kuruştan alıyoruz. Bir kilo boya ile iki film boyanır... Tabii bunu işletmeciler, sinemacılar ve halk bilmez... Bilirse ayıyay yedik... Maksat seyirci perdede renkli bir şeyler görsün... Tamam mı?... Gerisini karıştırmayın... İdare edin...»

FİĞÜRANLAR DA KONUŞMAZ MI?:

Bir filmin yapımında en büyük çileyi çeken figüranlara fikirlerini sormak aklımıza son anda geldi... Kahveye girince hepsi ayağa kalktılar... Uzatmalı figüranların başkanı Hasan Yaylan okeyini oynarken şunları yazmamı söyledi:

«— Ağbi, bizim fikrimizi almana teessüf etmek lazım... Bizi kim takar ağbi?... Film renkli de olsa, olmasa da biz yine aynı şartlarda yolumuzu bulmaya çalışıyoruz... Ayrıca tabii iş davetiyesinin altında, «Renkli kostümle gelinecek» yazıyor... Bizde para nerde, jönlere gibi kat kat renkli kostüm alalım... Birbirimizinkini giyip setlere gidiyoruz... Biraz renkli giyinsek starlar bozuluyor. Geçenlerde ismi lazım değil, bir jön ağbimiz. Bunun ceketi benimkinden daha renkli çıkar, diye benim ceketi aldı, hâlâ vermedi. Birşey değil ceket emanet ağbi... O kendini bilir. Ben söylemeye utandım. Belki bu yazıyı okur da benim ceketi verir... Okey ağbi...» demiş ve okeye devam etmiştir...

Erkekler, seksi giyinecek.
— Gazeteler —

JEAN ile Jaklin'in balayı pek kısa sürmüş, evliliğin dikenli yollarına çok çabuk girmişlerdi. Genç koca bir gün karısını, kendisini aldatmakla suçladı. Jaklin suçu kabul etmedi tabii. Birtakım beylik sözlerle savunmaya geçti. Ama öylesine gevşek, öylesine yetersizdi ki savunması...

Kuşkuluları daha çoğalan Jean hemen bir Şerlok Holmes oldu ve bu alçak kadınla aşığının izlerini zahmetsizce buldu. Genç kadın bir ressamla sevişiyordu ve her günün öğle sonrası aşığının atölyesine geliyordu!

İlk detektiflik denemesini başarıyla sonuçlandıran Jean:

— Şimdi sıra intikam almakta! diye söylendi kendi kendine.

İntikam sıcaklığına yenmesi gereken bir yemek olduğundan hemen plânlar kurmaya başladı. Önce, gerçekleri bir kere de karısının ağzından duyması gerekiyordu. Kendi soruşturmalarından elde ettiği bilgiye göre karısının dostu olan ressam kırk yaşlarındaydı ve gerçek bir centilmendi.

Jaklin'i büyüleyen de bu değil miydi? Bir gerçek centilmenin cazibesinden kurtulamayarak evlilik görevlerini unutmuş, kendisini hediyelere boğan kırkık ressamın sevgilisi olmuştu. Ve bir akşam baklayı çıkarıverdi genç kadın ağzından:

— Ayrılalım, dedi.

Sonra ressamı imâ ederek:

— Hem değerli bir sanatçı, hem de zengin bir adam, diye devam etti. Kendisiyle evlendiğim takdirde varını yoğunu bana vereceğini söylüyor.

Jean donuk bir sesle:

— Haydi canım, dedi, lâf bunlar. Hiçbir zaman gerçekleşmeyecek vadeler bunlar.

— Yanılıyorsun, diyerek kocasının sözünü kesti genç kadın. Sadece nişan yüzüğü almak için bir milyon frank ayırmış!

Sinirli sinirli güldü Jean.

— İnanma, diye devam etti kadın. Anahtarı verdi, atölyedeki dolabı kendim açtım, paraları kendi elimle saydım!

— Ne demek istiyorsun yâni,

— Boşanmak!...

Jaklin'in açık kalbille söylediği sözler, Jean'ın intikam plânını şekillendirivermişti. Eski göz ağrısından Rene adlı yosmayı çağırarak:

— Bir milyon frank kazanmak ister misin? diye sordu.

Şaşırın kadın kulaklarına inanamıyordu:

— Nasıl bir iş karşılığında?... diye sordu.

— İşin oldukça kolay, dedi Jean. Bir ressamın yanına hizmetçi olarak gireceksin, müsait bir zamanda tablolarını ateşe verip, kasadaki paraları alacaksın!

— Anladım, diye gülmüşü yosma. Sonra paraları birlikte kırışacağız değil mi?

— Hayır, paraların hepsi senin olacak!

— Peki senin ne çıkarın var bu işte?

— Bak kızım, dedi Jean. Ben paranın değil, alınması gereken bir intikamın peşindeyim.

Sonra meseleyi uzun uzun anlattı kıza. Plân başarıyla sonuçlanacak olursa, her şeyini birden kaybetmiş olacaktı karısına göz diken o vıcıkçı ressam. Hem nişan yüzüğüne ayırdığı milyonu uçacaktı, hem yıllardır emek verdiği eserleri yanacaktı! Eh, Jaklin gibi bir kadın da, her şeyini kaybetmiş bir adamla yaşamazdı her halde!

Plân başarıyla uygulandı ve bir gece kasası soyulan atölye alev alev yandı! Resimleriyle milyonundan sonra hizmetçisinin de ortadan yok olduğunu gören ressam, çılgına döndü! Hemen durumu polise bildirdi,

çok geçmeden Rene ile Jean, yâni iki suç ortağı yargıcın huzuruna getirildi!

— Evet, eserleri ben yaktım, parayı ben çaldım ama tek kuruşuna dokunmadan olduğu gibi hepsini Jean'a verdim, diye savunmasını yaptı Rene.

— Yalan! diye yerinden fırladı Jean. Paraya elimi sürmeyeceğimi baştan söylemişim ona.

— Paralar Jean'dadır, diye direndi Rene. Söylediklerini yaptıktan sonra bunun sakat bir iş olduğunu anladım, paraları kendisine verdim. Bu kirli işe ne diye burnumu soktum bilmem ki...

— Sen sokmasaydın, bir başkasını bulurdum.

Sonunda yargıç kararını verdi, Rene ile Jean'ı sekiz ay hapse mahkûm etti. Ressamı adım adım izleyen Jaklin:

— Beni dinleyin, diye yalvardı. Sizi hâlâ seviyorum. Paranızı geri alınız işte. Biliyorum, paranın yerini Jean'a söylemekle iyi etmedim. Ama oldu bir kere. İsterseniz, yine beraber yaşayalım.

Gözünün ucuyla eski sevgilisine küskün küskün bakan ressam:

— Evet, parama kavuştum, dedi. Ama ömrümü verdiğim eserlerimi kaybettim. Onların sevgisini, onları mahveden bir kadına veremem!

Sylvia Risser'dan çeviren:

Süheylâ AYKUT

★

Yanılmış

Genç kız annesine:

— Gaston'u seviyorum, dedi.

Anne endişeyle sordu:

— Ya o?...

— O da beni seviyor.

— Nasıl anladın?

— Beni kollarının arasında sıkı tuttu zaman, kalbinin atışını duyuyorum.

— Senin yaşındaki kızlar, duyduğu sesleri ayırtmasını bilmeli yavrum, diye öğüte başladı anne. Babanın ilk buluşmamızda ben de aynı sesleri duymuştum ama, evlendikten sonra «Tık-tak» diye atamın kalbi değil, babanın cep saati olduğunu anladım!

İstanbul Valisi, «Kışın da su sıkıntısı çekeceğiz» dedi. — Gazeteler —

Çekmeyenler!

Çıldirtan Mayo

Yazan: Çizen-
SNAVİ SUALP

26

«ENE MORİS, NA
POLYON VE LEON
URSULA'YI MAK-
SA ALMIŞLARDI..
«Durum ciddi.»»

SIZE ÖYLE GELİYOR.

SENİN
DÜŞMANIM
ZORAK'IN AJA
NI OLDUĞUNU
ÇAKTIM.. YALAN
DE, DİŞİMİ KI-
RAYIM.

INKAR HA?
ALÇAK KADIN..
BU BURGU ŞİMDİ
SENİ BULBUL GİBİ
KONUŞTURUR..

AMA BU
YAPTIĞINIZA

VAHSET DERLER
KONUŞ, FELÇ
MAKİNASI
NERDE?.

TAM O SIRADA BİR
POLİS ARABASI DEY
RİYE DOLAŞMIYOR
MUYDU.. TAAA!

EMİR
EMİRDİR
HULUSIÇI
GİM..

BU DAĞ
BAŞINDA
İŞÇİKAR MI
YANI?

DUYDUN MU?

EYET! DERİNDEN
BİR KADIN
ÇİĞLIK ATMİŞ
GİBİ GELDİ..

BAK.. BAK
İKİ KERE DAHA!

SES ŞU
DUVARIN
ARKASIN-
DA..

YA İÇERİ-
Sİ HAYDUT
DOLUYSA..

İYİ YA. BİZ
DE POLİSİZ..
HEPSİNİ YA-
KALARIZ.

SÖYLE.. YOK..
SA GÖZÜNÜN
ÇIKMASINA
BES SAN-
TIM VAR.

DUR..
SÖYLEYE-
CEĞİM..

URSULA VAKİT KA-
ZANIYORDU.. OYSA
BİR ŞEY BİLDİĞİ
YOKTU. «sizde biliyor-
sunuz»

Haftaya:
KANUN NAMINA

İlyas efendi kapıda beş dakika kadar bekledi. Sonra şişman eve Zeliha hanımı önüne katarak evine yolunu tuttu. Kadın:

— Ev uzak mı? dedikçe, İlyas efendi:

— Hemen şuracıktı, dedi ve kadını tam yarı n saat yaya yürüttü.

Eve vardıklarında Hatice, bir bu yana, bir o yana kıvrılıyordu... Ebe Zeliha:

— Haydi sen su ısıt bakalım biraz, dedi.

İlyas efendi, gazocağının üzerine gaz tenekesini koyarak, gazocağı pompaladı. Suyun ısındığı mutfak kısmına giren ebe:

— Sen şimdi git, söyle yarın sabah bir uğra, dedi.

İlyas efendi:

— Pekiyi, dedi çıktı dışarıya.

Dışarıya çıkar çıkamaz, nerede yatacağı geldi aklına. Cepte bir otel parası yoktu ki gitsin otele yatınsın. İlk kez kaynanası gilde yatmak geldi aklına. Gece yarısı kaynanasının kapısını çaldı. Haberi alan Havva kadın, gece demedi, sarhoş, it, uğursuz demedi, düştü yola...

Baldızı ona, annesinin odasında bir yer hazırladı. Kâmil efendi ise kimbilir kaçınıcı rüyasındaydı...

İlyas efendi sabahleyin evden gittiği zaman, eline iki tane birden çocuk tutuşturdu. Ebe Zeliha:

— Maşallah maşallah, ikiz oldu, diyordu...

İlyas efendi, sevenmek mi gerek, üzülme mi gerek bilemedi. Fakat bir taraftan sevindi. Çünkü, ikramiye iki tane verilerdi... İkisi de oğlan olan ikizler, yanyana çulların içinde yatıyorlardı... İşte bu et parçaları ilderde İlyas efendiye anasından doğduğuna pişman edecek memur yavrularıydı... Memur yavruları da, tüm insan yavrularına benzerlerdi ama, onların boğazları hiç doymak bilmezdi kuru ekmeğe...

Ama bunları nereden bilebilecekti İlyas efendi? O şimdi alacağı ikramiye ve maaşına yapılacak yirmi lira çocuk zammını düşünüyordu...

Ebeyle bir kenara çekip, onunla açık konuştu:

— Paramı ikramiyeyle alınca vereceğim, dedi...

— Olsun, dedi:

Öyle çabuk bitti ki o ikramiye... İlk kez, bu rutubetli evden çıkılmak o zaman düşünüldü. Çünkü, çocukların birgün biri hastalanıyordu, bir gün diğeri... İkramiye ve ayrıca onbeş günlük evin masrafları çocukların doktor, ilaç paraları da gittikten sonra, İlyas efendi ev aramaya karar verdi... Daha doğrusu kendine kalsa, sittin sene çıkmazdı böyle ucuza bir evden. Ama Hatice hanım:

— Yavrularım da yavrularım, ikizlerim de ikizlerim, diyor, başka bir şey demiyordu...

Nihayet, şehrin merkezinden çok uzakta bir yerde, eski evin kira parasının iki misline bir ev buldular... Kaynana, o zaman gösterdi kaynanabîmi. Evin iki aylık kira parasını çıkartıp şıp diye verdi...

Gerci İlyas efendi, ömrü boyunca bu iyiliği, bu insanlığı unutmazdı ama, olaylar ona bu iyiliği çabucak unutturdu...

Bir gece yarısı Kâmil efendi eve gelmeyince, onu aramaya çıktılar. Karısı onu bekçilerin yardımıyla, bir park kanepesinin yanında, içki-den çatlamış bir vaziyette buldu.

Bu ölüm olayından iki gün sonra da, kaynana Havva kadın, bir at arabasına koyduğu bir yığın eskisi püsküsiyle beraber, damadının evine damladı... Odamın birini baldızla kaynana paylaştı, diğer odayı da İlyas efendiyle karısı. İlyas efendi, ağzını açıp hiçbir şey söylemedi. Fakat, işte bu arada ev tutulurken, kaynanasının vermiş olduğu iki aylık kira parasını da unuttu...

Havva kad n, oradan daha on gün gitti fabrikaya. Bir sabah:

— Bu ayaklar öldürecek beni, dünyanın yolu, dedi ve bir daha gitmedi fabrikaya... Son meteliğini de kadıncağız kızına bir bilezik bozarak harcadı. Ondan sonra evin tüm yükü, tüm geçimi İlyas efendinin omuzlarına yüklendi... İlyas efendinin omuzları zaten omuz değildi ki... Bu yüke dayanabilmek için eğildikçe eğildi ve böylece memuriyet hayatının onuncu yılında İlyas efendi, otuz yıllık memurlar gibi, eğildi, büğürldü, kamburlaştı... Hele, maşallah var Hatice'nin, ikizlerin arkasından dokuz ay sektirmeyip, bir kız çocuğu daha doğurunca, kendi dahil İlyas efendinin evinin nüfusu, birken birdenbire yediye yükseldi...

Eh, bir tencerenin kaynadığıyla, bir de doyar, iki de doyar, üç de, yedi de doyardı. Doyardı ama, o tencereye bir daha da et denen gıda maddesi hiç girmedi...

Bu arada İlyas efendi, parayı yetiremeyince, şarap pahalı olduğu için iyice sigaraya dayandı... Bir paket, oldu iki paket... Paket çoğaldıkça sigaranın kalitesi düştü, sigaranın kalitesi düştükçe, İlyas efendinin öksürüğü yükseldi... Her öksürükten sonra da, Hatice hanımın çenesi açıldı:

— Yahu boğulup kalacaksın günün birinde, içme şu zıkkımı yahu!.. Şuna bak şuna, hem bir deri bir kemik kalmış, hem de tutar fasır fısır sigara içersin. Oysa ki senin o zıkkıma verdiğin parayla bu eve neler alınmaz? Hadi bırak alınacak şeyleri, şu çocukların boğazları hiç olmazsa ayda bir kez et görür yahu!

İşin ucunda demek vardı:

«Ulan, ben bir kişi çalışıp yedi kişiyi besliyorum da, içtiğim şu sigarayı çok görüyorsunuz bana be!.. Oysa ki ben tek başıma olsam, sigaranın âlâsından içtiğim gibi, rakı da içerim be! Hem et de yerim, ulan yoğun da yerim be!»

Ama böyle denmezdi ki... Sonra gece oldu mu Hatice fırt, sırtını dönmüverdi İlyas efendiye. Küçük bir memurun karısından başka hangi eğlencesi vardı ki? Paran çok olsa, kari sana küstü mü, basar gidersin bir meyhaneye, bulursun ordan bir iki arkadaş, çekersin kafaları, olursun dut... Sonra, nereye gidelim ulan, nerede buluruz bir iki tane keklik, şurada. Binersin arabaya, gidersin oraya, gece yarısı basar tekmeyle girersin eve. Bir tekme de karıya. sen bana arkamı döner de yatarsın ha, bundan sonra hep geceleri böyle yapacağım, gece yarısına dek içecek, sabaha dek de hovardalık edeceğim...»

Ama ufak memur olunca, kari sana sırtını döndü müydü, tamam dünyanın da dönmüş demektir... Dai-rede bile canım çalışmak istemez.

İLYAS EFENDİ

MUZAFFER İZGÜ

Bırak çalışmayı, canın konuşmak istemez...

Onun için İlyas efendi, Hatice hanımın bu serzenişine cevap bile vermedi. Yalnız:

— Keyfimizden mi içiyoruz? dedi.

— Keyfinden içiyorsun ya!

— Yahu insan keyfinden içse günde bir paket sigara içse, hem de en iyisinden. İnsan bir paketten fazla içti mi, bil ki o insanın efkârından içiyordur...

— Ne efkârın olabilir senin? Bak-sana, nur topu gibi üç tane yavrun var, bir tane de yolda. Daha ne istiyorsun? İnsan bunlara bakar bakar efkârı varsa bile dağılır be!...

Denmez ki:

«Efkârın püsküllüsü onlar» diye...

Dördüncü çocuktan sonra Hatice hanım da iyiden iyiye bozulmaya başladı. Önce kocaman bir karın oldu önünde, sonra beli durmadan kalınladı. Bu arada göğüsleri de, dört çocuğu vatana yetiştirmek için sön-dükçe sön-düler. Sonunda, o diri göğüslerin yerinde birer deri parçası kaldı...

— Yahu, diyordu kaynanası, şu baldızın da bir hal yol etsene!...

Ah ah, İlyas efendiye kalsa, baldızını tez elden hal yol eder, bir hoş-gazdan kurtulurdu ama, nerdeee!... Tutup sokağa çıkıp da:

— Baldız alan var mı, iyi bir baldız var! denmezdi ya...

Kaynana bazılarını, Allaha isyan eden lâflar bile söylüyordu büyük kızının yanında:

— Hey Allahım, bari yaratıyorsun, kızımı da, oğlanımı da eşit yarat! Yaratıyorsun bir yığın kız, yaratıyorsun azıcık oğlan! Pekiyi, biz şimdi nereye satalım bu kız? Gözlerimi kapamadan şu kızımı da bir başgöz etseydim?

Oysa ki, İlyas efendinin kanaatlerine göre kaynanası Havva kadın daha İlyas efendi gibi çok damatları eskitirdi...

Sonbaharla beraber İlyas efendinin dördüncü çocuğu da gün ışığına kavuştu. Bir ikramiye daha aldı İlyas efendi devletten. Ayrıca çocuk zammı da kırk liraya çıktı... Bu arada bir de terfi aldı İlyas efendi. Meslek hayatının ikinci terfisi... Ama çocuklar bir taraftan büyüme-ye, masrafları da artmaya başlamıştı... Örneğin, ikizlerin ikisi, günde birer ekmeğe yiyorlardı. Her ufak memur evinde olduğu gibi, İlyas efendinin evinde de boğaz meselesi ekmeğe sayısıyla ölçülüyordu:

— Bugün yedi ekmeğe, bugün sekiz ekmeğe! diye.

Gerci, belli çocuklar kuvvetli gıdalar yeseler, ekmeğe sayısında bir azalma olurdu ama, zavallı çocuklar, makarna ve bulgur pilavından başka birşey bilmiyorlardı...

Yine o sonbahar, ilk kez İlyas efendi, palto parası için ayırmış olduğu parayı kömüre yatırdı... Sonbahardan kömür alması insana ucuza patlarmış. O da kaynana felsefesine uyarak, birbuçuk ton kömürü eve atınca, o kış paltosuz geçirmek düştü İlyas efendiye... Eski paltoyu bir kez giydi, fakat hemen giydiği gün kapının çivisine usulcağı takılan üzülmüş palto, sandı böyle bir darbeyi bekliyormuş gibi boydan boya yırtıldı...

Kaynana Havva kadın, tüm terzilik maharetlerini bu eski palto üzerinde birleştirerek, paltonun sağlam yerlerinden, ikizlerin bir tane-sine paltoyla ceket arası birşey yaptı... Paltoyu giydiği gün oğlanın mutluluğu yetti onlara!

— Aman cebi de var, aman kuşağı da var... Ama dikkat edin, basmayın kuşağına...

İlyas efendi, kendisine tam yedi yıl hizmet eden paltonunu oğlunun üzerinde görünce, kaynanasına sordu:

— Kaç yıl gider dersin anne?

— Hele bu bir eskitsin bakalım, ondan sonra ufağına yaparız!

Yine o yıl Hatice hanımın manto meselesi çıktı ortaya. Tam on gün hesaplar edildi, kitaplar edildi, çok ince hesaplardan sonra, Hatice hanıma ay başında bir manto alınmaya karar verildi... Hatice hanımın eski mantosu da, diğer ikize palto alıncaktı. Kimbilir, anasının mantosu ne yakışacaktı yumurcağı?...

Fakat evdeki hesap çarşıya uymadı. İlyas efendinin üç numaralısı, sanki babasının cebinde ay başından önce parası olmadığını biliyormuş gibi, milimi milimine tam ayın birinci günü hastalandı... Bir ishal, yattı. Onbeş gün sonra gözlerini açtığı zaman, son ishaliyle beraber anesinin manto parasını da almış gitmişti. Kala kala Hatice hanım, kızkardeşinin mantosuna kaldı. Çarşıya çıktıkları zaman nöbetleşe gitmeye karar verdiler. Fakat, bu da olmadı. Hatice hanımın geniş kalçaları mantonun içine girince, bir acayip oldu manto. Etekleri çekti, yanları sarktı. Hatice hanımı o mantoyla gören, sanki bir küfenin canlanmış yürüdüğünü zannederdi. Bu bakımdan manto yine aklı sahibine kaldı. Böylece liem koca İlyas efendi, hem de terfi aldı İlyas hanım, çocukları uğruna kış paltosuz ve de paltosuz geçirmeye karar verdiler. İlyas efendiye kalsa, kararı sonuna dek tatbik edecekti ama, aradan iki ay geçmeden Hatice hanım sıızlanmaya başladı... Hem evlendiklerinden bu yana Hatice hanıma birşeyler olmuştu, daha kocası söze başlar başlamaz, hemen onu susturuyor, kendisi başlıyordu konuşma-ya... Bu arada Hatice hanıma koca ekmeği çok yaramış, kalçaları daha çok irileşmiş aynı zamanda kalça-sıyla beraber tüm vücudunda da çeşitli gelişmeler olmuş, fazla etler o-rasından burasından sarkmaya başlamıştı... Nedense yaramıştı iste kuru ekmeğe bu kadına. İlyas efendi ise, kurudukça kurudu ve ilk evlendiği yıllardaki İlyas efendiden eser kalmadı... Biraz da bu şişmanlık korkutuyordu İlyas efendiyi. Hatice hanım, sözü ağzından aldı mıydı artık İlyas efendiye susmak ve sadece baş sallamak düşüyordu... Bir sabah, Hatice hanım karyola yaylarını gıcırdata gıcırdata yataktan kalktıktan sonra:

— Böyle mantosuz olur mu İlyas? dedi.

İlyas efendi, lâfın gerisini de karısının söyleyeceğini bildiği için ağzını açmadan Hatice hanımın sözünü bitmesini bekledi:

— Elbette olmaz! Bana bu ay başı bir manto alalım!...

İlyas efendi, sadece:

— Para, dedi o kadar.

— Ayol taksit!

— Taksit?

— Evet taksit.

AKBABA

* Haftalık Siyasî Mizah Mecmuası *

SAHİBİ :
Ergin Ortaç
Yazı İşlerini İfâlen idare eden:
Kadri Yurdatop

Dizâldığı ve basıldığı yer:
Akbaba Matbaası
Sekreter: **Selâmi M. Yurdatop**
Fiatı: 100 kuruştur.

— Taksit!
— Yahu sana taksit al demiyoruz, taksitle manto al, diyoruz...
— Pekiyi, nasıl ödenecek sonra o taksit?
— Niye ödenmesin?
— Ödenmez!
— Ödenir!...

Ödenir, ödenmez denirken, İlyas efendi hanesinde tarihi bir karar alındı o gün. Bundan böyle ailenin tüm aham işlerine Hatice hanım bakacaktı. Ve ailenin geliri olan İlyas efendinin aylığı, aylığın alındığı, ayın o birinci günü hiç el sürülmez, mutemetten alınıp eve getirilme işi hariç, doğruca Hatice hanımın eline teslim edilecekti...

Bu kararın alınmasından sonra İlyas efendi, evlendiğinden bu yana bir gün nasip olup da atamadığı kahkahayı attı...

Karısı:

— Ne gülüyorsun be? dediğinde, ona:

— Yandın Hatice hanım yandın, dedi, bugünden itibaren senin saçlarında da aklar belirmeye başlayacak, dedi. Ve kendi ak saçlarını gösterdi karısına:

— Şu ak saçları görüyor musun? Bunun her teli, bir borcu düşünme yüzünden ağarmıştır... Dökülenler ise, bakkal borcu yüzünden... Var-sın bundan sonra biraz da senin saçların dökülsün, senin saçların ağarsın... Bir de Devlet Baba benim memurum neden çabuk çöküyor, neden

iş verme gücünü çabucak kaybediyor diye düşünür durur... İşte, İlyas ortada! Bugün İlyas efendinin aldığı para kendine yetseydi, hiç saç ağarır mıydı, hiç böyle kara kuru kalır mıydı?

Hatice hanım:

— Bal gibi de idare ederim, dedi. Hem erkek ne bilirmiş ev idare etmesini... Gider gider, neyin kötüsü varsa alır gelirsin, pirincin bayatı, sabunun yaşı, bulgurun taşlısı, ekmeğin bayatı!...

Bir kahkaha daha attı İlyas efendi:

— Hanım, senin o iyi dediğin şeyler peşin parayla alınır anladın mı, peşin parayla. Ver bana sen de peşin peşin parayı, gideyim, istediğim yerden taze pirinç alayım, kuru sabun alayım, taşsız pirinç alayım... Sanki bu adamlar bilmiyorlar mı, taşlı bulguru kimse almaz, yaş sabunu kimse almaz, bayat pirinci kimse almaz. Ama adamlar bunları veresiye alanlar için özel surette hazırlıyorlar... Bilmem ne memleketindeki tüccar, bulgurun içine taşı doldururken, benim gibi bakkal defteri olan veresiye İlyas efendiyi düşünüyor. Sağolsun İlyas efendi diyor... Onlar gibi veresiyeciler olduktan sonra bu memlekette, ben onlara bulgur yerine sırf taş da satayım, sabun yerine sırf su da satayım... Yeter ki Allah bu memlekette veresiyecilerin yokluğunu göstermesin!

(Devamı var)

1879

Bundan tam 90 sene evvel ilk elektrik ampulünü icad eden Thomas EDISON, ışıklandırma alanında bütün dünyada yeni bir çığır açmıştır.

1969

Bugün Türkiye'de aynı isim altında, en son teknik imkânlarla, uzun ömürlü, fevkalâde bol ışıklı ve az sarfiyatlı ampuller imâl edilmektedir.

EDISON

EDISON'DAN BU YANA AMPULDE TEK MARKA

Kavga

Karı koca geçinemiyor, durmadan kavga ediyorlardı. İlk günler ağızla başlayan çekişmeler yerini, birbirlerinin kafalarına tabak çanak atmaya bıraktı. Sonunda tabancayı çeken kadın:

— Yeter artık! diye bağırdı. Bir kelime daha söylersen kendimi döl bırakmak zorunda kalacağım!

Soru

Yedi yaşındaki küçük durup dururken babasına sordu:

— Annemle neden evlendin? Baba, pişmanlıkla içini çekecek:

— Bilmiyorum, dedi. Ne büyük bir budalalık yaptığının sen de farkındasın ya!...

— Çok heyecanlıyım doktor... Yıllar var ki kimse bana «soyun» dememişti!...

Hediye

Aile reisinin doğum günüydü. Anne, iki oğluyla başbaşa vererek, babalarını en çok sevindirecek hediyeinin ne olabileceğini düşünmeye başladılar. Sonunda oğullardan biri:

— Buldun, dedi. Babamı gerçekten çok sevindirmek istiyorsak, bırakalım bu pazar otomobili kendi kullansın!

Olur mu?

Sergiyi dolaşan hevesli, tanınmış ressamı bir tablosunu göstererek:

— Eseriniz güneşin doğuşunu mu, yoksa batışını mı gösteriyor? diye sordu.

Ünlü ressam gururlu fakat gücenik bir sesle:

— Ziyaretçinin geldiği saate bağlıdır mösyö, diye cevap verdi. Erken gelen doğuşuna, geç kalan batışına yetişiyor!

Ders

Okuldan dönen küçük köpek annesine koşarak:

— Bugün yabancı dile başladık, dedi.

— Yaa, dedi ana köpek. Ne öğrendiniz bakalım?

— «Miyav» kelimesini...

Ne yapsın?

İş bulmak için bir büroya müracaat etmişti. Patron, delikanlının istediği ücreti duyunca:

— İşe yeni başlayan bir memur için bu paranın fazlalığını düşünmediniz mi? dedi.

— Düşündüm, diye cevap verdi delikanlı. Fakat işten hiç anlamayan bir kimsenin, başlangıçta ne büyük sıkıntılar çekeceğini siz düşündünüz mü?

Bilmediği

Çok iddialı olduğu halde çok kötü dans eden delikanlı, kollarının arasındaki kızın kulağına fısıldadı:

— Başlangıcından bugüne kadar çıkan bütün dansları biliyorum.

— Bütün dansları bildiğinizden eminim, diye inledi kız. Bir de a-yakkabılarınıdan inip, pist'e basmayı öğrenseniz...

Zamane çocuğu

Ünlü çocuk terbiyecisi, oniki yaşındaki oğlunu karşısına alarak:

— Artık büyümeye başladın, dedi. Belki sen de bizlere özenerek sigara içmek istersin. Gizleme benden. Başkalarından duyarsam üzülürüm.

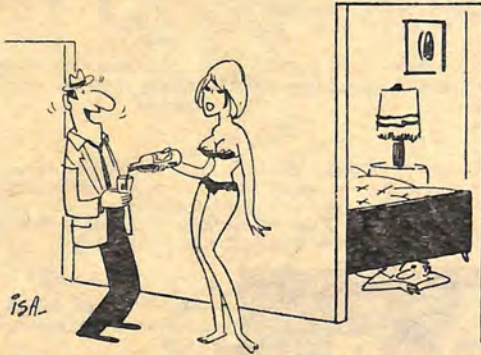
— Merak etme baba, dedi çocuk. Duymazsın. Sigarayı bırakalı altı ay oldu!

— Tamam, tamam.. sarın lütfen!

- BÜTÜN GÜN OTURUP RESİM YAPMAKTAN NE ZEVK ALIYORSUN BİLMEM Kİ ?..

- BANA HIÇ BUKADAR NAZİK DAVRANMAMIŞTIN !..

Dünya karı- katür leri

- N'APIM ?.. ÇİÇEKLERİN SOLMAMASI İÇİN HEMEN SUYA KOYALIM DEDİ !..

- ARKADAĞIMLA SENİN LÜSTÜNE YAZIMI - TURAMI OYNADIK ... BEN KAZANDIM !..

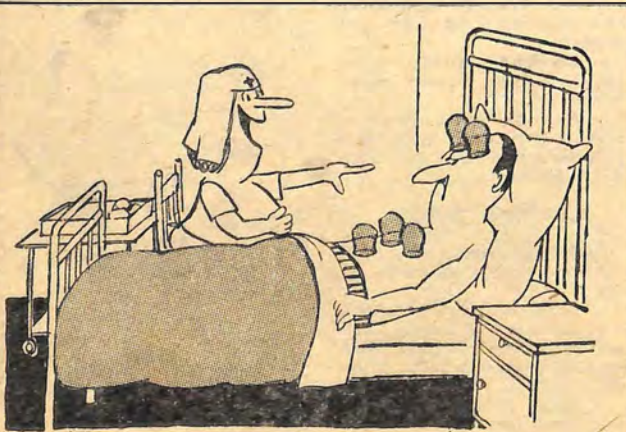
- MUTLU OLMAK İÇİN HERŞEYE SAHİPSİN ...

- GÜZEL, ŞİRİN BİR KARIN VAR AMMA ...

- SEN ,HORUL HORUL UYUYORSUN!..

YAZISIZ

- GEL ŞEKERİM, SANA YENİ HEYECANLAR TATTIRAYIM..
- ÖHHÖ !.. BEN ESKİLERLE ANCAK YETİNEYORUM !..

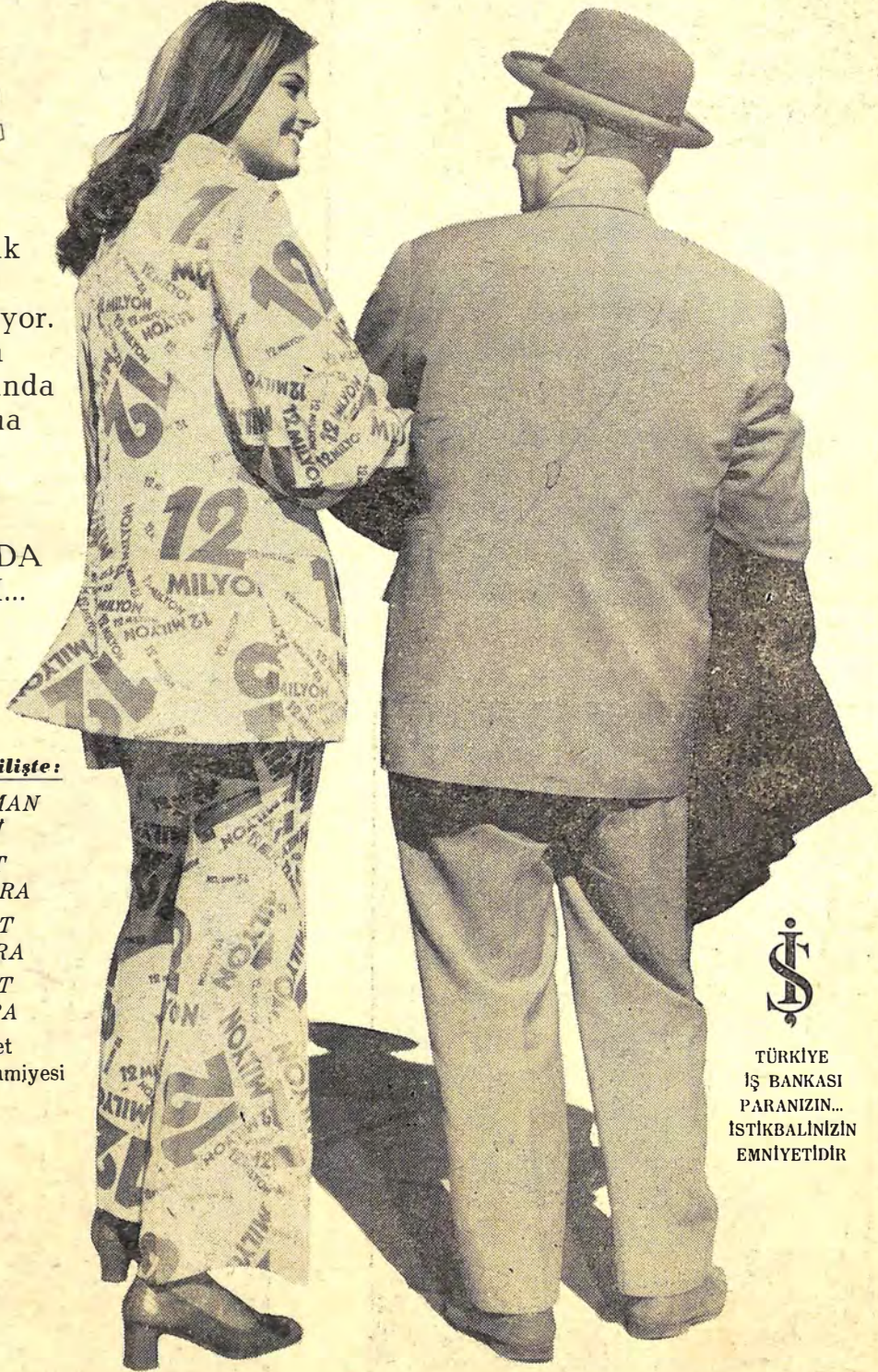
İş Bankasında buluşalım

Büyük Çekilişin
12 MİLYON liralık
ikramiyeleri İş
Bankasında sizi bekliyor.

Tasarruflarınızın
tamamını İş Bankasında
toplayarak kazanma
şansınızı artırınız.

En kısa zamanda
sizinle de
İŞ BANKASINDA
BULUŞALIM...

Bu büyük çekilişte:

**45 APARTMAN
DAİRESİ**

**35 ADET
100.000 LİRA**

**125 ADET
10.000 LİRA**

**550 ADET
1.000 LİRA**

**10 100 adet
çeşitli para ikramiyesi**

TÜRKİYE
İŞ BANKASI
PARANIZIN...
İSTİKBALİNİZİN
EMNİYETİDİR

- BU AĞAÇ KAÇ YAŞINDA MI ? YUVARLAK
ÇİZGİLERİ SAYARSAÑIZ ÖĞRENİRSİNİZ !.

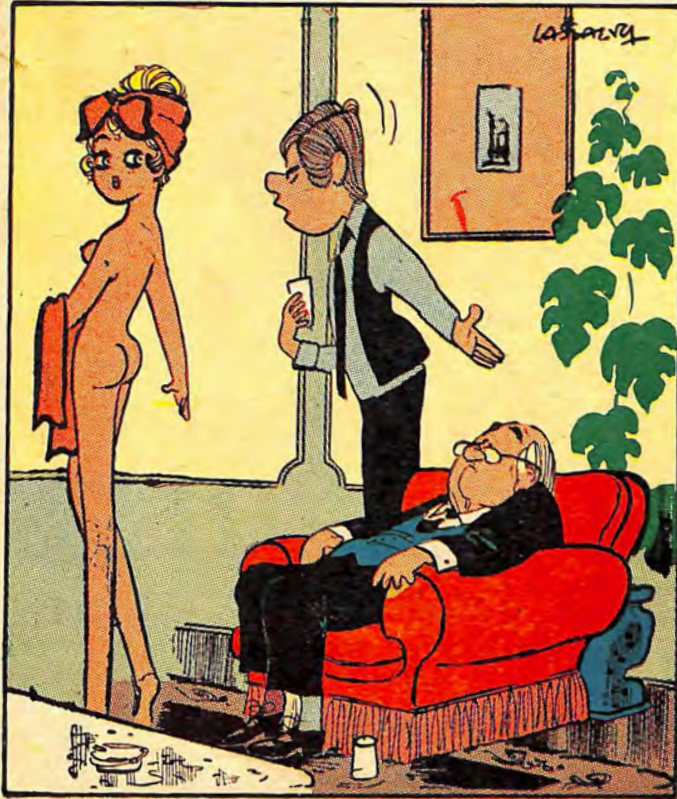

- ÇABUK BURAYA GEL ... SAKALINDA BULDUBUM
BU KIZIL SAĞ NEREDEN GELDİ BAKAYIM ?..

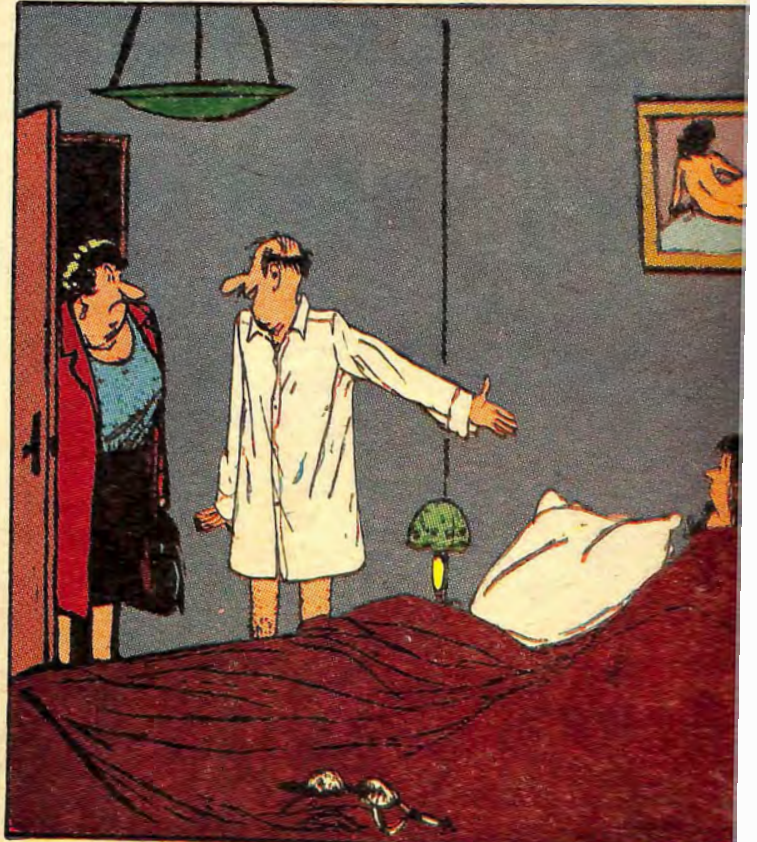
AKHAK

- İŞTE MIDYELERİM, YENGEÇLERİM İSTİRİDYELERİM
VE İŞTE, YALNIZ SİZİN İÇİN ÇARPAN KALBİM !..

- ŞŞT, ÇABUK SIRTINA BİR ŞEY GİY... ADAMI
ÖLDÜRMEK Mİ İSTİYORSUN ?..

- BUNDA KIZACAK NE VAR ŞEKERİM ? GÖZLÜKLERİ
KAYBETTİM VE BÜTÜN SAĞ KALBİMİLE ONU GEM
ZANNETTİM !..